

az idén tagja lesz a népszövetségnek és ezen az alapon sikerülni fog megegyezést létrehozni a jövőteli problémában. Azonkívül szükségesnek tartja, hogy a kölcsönös megértés érdekében helyre kell állítani Németország és Franciaország között a természetes kapcsolatokat s haladéktalanul töltsek be a párisi német nagyköveti állást.

Einstein professzor megköszönte a külföldi vendégek békeszavait, különösen Langevain kollégája és személyes jóbarátja iránt fejezte ki a békére vágyó emberiség háláját. Beszédét így fejezte ki a relativitás elméletének megteremtője a francia tudóshoz:

— Ön nagyon jól tudja, hogy összeköttetésben voltam a népszövetséggel és hátat fordítottam neki afelőtti bosszúságomban, amit ott láttam. De azt hiszem, hogy ezt nem jól tettem, mert bármilyen hibás is a népszövetség abban, amit eddig csinált, mégis értékes munkát végzett a benne rejlő lehetőségek tekintetében. Még ha sokkal károsabban működött volna is, el kell ismernünk róla, hogy a mai viszonyok között a népszövetség az egyetlen szerv, amely lehetőségeket nyújt az egyes népek közötti kapcsolatok helyreállítására. Németországnak ép ezért nem szabad ezt az évet elszalasztania anélkül, hogy a nemzetközi érintkezésnek ezt az eszközét föl ne használja. A népszövetség többsége ma még olyan emberekből áll ugyan, akikben nincsenek meg azok a kvalitások, hogy értékes intézménnyé tegyék azt, de meggyőződtem róla, hogy sok olyan tagja is van, akik valóban a legkomolyabb akarral igyekeznek a nemzetközi viszonyt megjavítani.

— Meghívó. A kolozsvári ortodox „Chevra Kadischa“ szent egyet rendkívüli közgyűlését folyó hó 5-én, vasárnap d. e. 10 órakor esetleg folytatólagosan 7-én, kedden d. u. 5 órakor, csütörtök d. u. 5 órakor és vasárnap 12-én d. e. 10 órakor tartja meg saját helyiségében, str. N. Filipescu (Szentlélek-u.) 1. sz. a., melyre a tagokat tisztelettel meghívja. Tárgy: Új alapszabálytervezet tárgyalása. Az új alapszabálytervezetre vonatkozó módosítások írásban nyújtandók be. Cluj, 1923 augusztus hó 1. Weisz Jenő titkár, Weinstein Benzion h. elnök. — Kivonat az alapszabályok 70. §-ából. Az alapszabályok módosítására vagy megváltoztatására az összes tagok kétharmadának a hozzájárulása szükséges. Az új alapszabálytervezet minden imaház sameszánál kapható.

Isten lábánál...

— A történelem regénye —

Írta: Sas Laszlo

14. Szarai

Khéth fiai házuk előtt lombos fák árnyékában heverésztek. A magasabb sötétben hallgatótt, az ut porát nézte, amelyben revék ügettek a kanyargó ösvényen a város kapuja felé. A kisebbik fiu lehunyta a szemét, két kezét szétártta a füveken és arcát az ég felé fordította. Ernyedt volt a testük, komor és bágadt a szívük. Beszédtelen szomorúság szállta meg őket, jöttét észre nem vették, hirtelen érkezett, rájuk telepedett és nem mozdult tőlük.

Beljebb a kőházak között zajongott a lárma. Keletről gazdag kalmárok érkeztek, megrakott tevékkel, illatos tűszerszámot hoztak magukkal, ékköveket, amelyek ragyogó tüzet vertek, kőszütyüket és függőket, finommivű pengét és könnyű, puhaszövésű szövetet. Nyugatról is jöttek kalmárok olajjal és édesizű borral, kenyérmaggal, tigrisek és párducok prémjével.

A pásztorok elhagyták barmukat, a fedettmellű asszonyok a rivó csecsemőt, a kőcsiszoló a bányát, az első emberek hajlékuk hús termét és kint szorongtak a hangos kalmárok körül, akik szüntelen szájjal nagy csudákról beszéltek, amiket önszemükkel láttak a messzi földéken.

Khéth két fia már órák óta hevert a lombok alatt. Nem néztek a pásztorok után, végzik-e dolgukat, merítik-e a vizet a külső rétek csörgő forrásából, hogy az eltikkadt állatok szomjukat oltassák. Az asszonyép házuk táján korottek

Sir Herbert Sámuel londoni beszéde

Palesztina a fejlődés útján. Teljes a személybiztonság Palesztinában. Napról-napra szaporodnak a zsidó kolóniák

(London, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Makkabeus“-rend tegnap este Sir Herbert Sámuel tiszteletére diszvacsorát adott, amelyen az angol zsidók összes reprezentánsai résztvettek. Pohárköszöntőt a rend elnöke Rothschild lord mondott, amelyre a fő kormányzó ezeket válaszolta:

— Ámbár hivatalomnak terhe sokszor nagy sullyal nyomja a vállamat, mégis megvan az az elégtételelem, hogy láthatom Palesztina szép fejlődését. A konstruktív munka gyönyörű eredménnyel halad. Az állami vállalkozások munkáin kívül az ország kifejlésztésében egyre nagyobb szerep jut a napról-napra nagyobb vállalkozó kedvvel munkába lendülő magántőkének is. Az ország legkülönösebb pontjain gyarak teremnek, mezőgazdák népesítik be a földeket és ezerszámra épülnek a házak. Mindez előrehaladást jelent. Mindehhez hozzájárult az is, hogy ma már

a személyi biztonság a legteljesebb.

Palesztina nyugodt. A sajtó, különösen a londoni sajtó tulozza a tényeket, ha Palesztináról ír.

Sir Herbert Sámuel azután köszönetét fejezte ki a jelenlévő Sir Wyndham Heebbs államtitkárnak munkásságáért, akinek köszönhető, hogy Palesztina kormányzati költségei jelentékenyen lecsökkentek. Ma már az ország adminisztrációja az angol adófizetőknek semmibe sem kerül. A katonai megszállásnak költségei pedig négy millióról egy millióra csökkentek. Nincs messze az az idő, amikor Palesztina saját bevételeiből fogja magát fenntartani.

Az ország fejlesztéséhez leginkább a zsidóság aktivitása járult hozzá, ami

a cionista organizáció érdeme.

Neki köszönhető, hogy a Palesztinamunka jórésze elvégezhető volt. Doktor Weizmann nagy eredményt ért el Amerikában, ahol sikerült neki mintegy félmillió font önkéntes adományt összegyűjteni. A bevándoroltak elsőrangú munkásanyagot képviselnek és nem rettennek semmi nehézmunkától sem vissza. Bármelyik országnak gazdasági fejlődése, nyugalmi állapotától függ. Az országban politikai állandóságnak és permanens politikának kell uralkodnia. A zsidók nem kérnek privilegiúmat azon az egyen kívül, hogy saját országukat felépíthessék. És kormányzásban nem kér-

nek nagyobb szerepet, mint amennyi nekik, mint az ország polgárainak jár. Egyetlen gondjuk, hogy országukat békében építhessék fel.

Az arab és zsidólélek egyforma nagy értékeket képvisel, amelyeket mindenkinek figyelembe kell vennie. Csak hogy míg az araboknak több országuk is van, addig

a zsidó léleknek Palesztina a középpontja.

Palesztinában a zsidók mezőgazdasági tevékenysége minden dicsőretet megérdemel. Napról-napra újabb és újabb kolóniák alakulnak, nagyjövőkre jogosító reménnyel.

Herbert Sámuel végül kijelentette, hogy hisz Angliában, Palesztinában és a zsidóságban, akiknek közös munkája az egész emberiségre nagyjelentőségű.

* Székrekedés. A budapesti nőorvosi klinika qizonyítványa tanúsítja, hogy a Ferenc József keserűvíz gyorsan, biztosan és fájdalom nélkül hat. (8)

Leszállított
árak!

HARISNYA,
KEZTYÜ ÉS
KÖTÖTTARU
KÜLÖN-
LEGESSÉGEK
EREDETI
GYÁRI ARBAN
ÁRUSITTAT-
NAK

BLATT

Leszállított
árak!

KÖTÖTT-
SZÖVÖTT
ÁRUHÁZA
CLUJ
KOLOZSVÁR
FÖTÉR 13.
SZÁM
ALATT

Allami tisztviselőknek külön engedmény!

leselkedett; vágyódó szorongással remélte, hogy az idegen kalmárok sok drágaságából ajándékkba jut nekik is valami. De Khéth két fia, szomorúsága nyügében elszakadt a lármázó világtól. Csendben melázott beszédtelen gondolatokkal, sajtó, hangtalan pana zát gyűjtötte és a félelmek sejtelmét fogadta.

Czohár fia, a városuré, a nyurga, fennhéjázó, gögös Efron halk elmélyedéssel közelgett a házuk tájára. Réjtük mentén megállott, a taposott ösvényen, vidító mosoly fakadt az arcán, amikor meglátta az árnyékban lustuló Khéth két fiát. Kedves emberei voltak, vadmacska vadászaton együtt hasaltak lesben a hegyek ormotlan sziklái között, játékokat együtt üztek és a magas ég alatt sokszor tornáztak hevílő lélekkel a nagy titkok megfejtésén.

— Mihasznák! — kiáltotta feljűk. — Pihentetitek temporotokat? A szolgák az időt vetélik, szemüket rá lógatják az idegen kereskedők talmi holmijára. Ahány lebzselő van, mind ott lebzsel, bolond szavukat lesi. Csak titeket nem mozdit szájuk kifogyhatatlan beszéde, a tarka vásár, amelynek van két kedvemrevaló jószág, egy drágamivű damaszkuszi penge és egy korsó édesizű ciprusi bor.

Khéth fiai resten tekintettek rá, álmatag, homályos szemmel, kissé csudálkozva, mintha hirtelen ébredtek volna eltűnésük homályos álmából és mintha csak akkor hallották volna fülük mögött a beszédek kusza lármáját. Czohár fia, a nyurga Efron letelepedett melléjük, fejét csóválta bamba hallgatásukon, aminek titkos értelméből nem értett semmit.

— Ha álmatok van, aludjatok, — mondta sértődötten. Nem — kívánczom nagyon hangotok után, bár mondhatnám úgy is, fel a fejekkel mostan, Czohár fia Efron beszél hozzátok!

A magasabb fiu megint rávetette szemének elfáradt tekintetét.

— Milyen nap van ma, Efron, — beszélt bágyadtan, — hogy nekem ez a nap busulást hozott?

— Megbántottak? Elhullott barmod közül a legerősebb?

— Emberfia nem bántott. Barmommal sincs gondom. Megnéztem a napot, amikor felkeltem, keletről jött, most is meghajtottam a gerincem előtte, de amikor homlokomat megcsókolta szájával, lelkem egyszerre megtelt béktelenséggel, bus, méla bánat szállt le rám, mintha hirtelenül keserű baj ért volna.

— De te, — fordult Efron a kisebbik felé, — véled mi történt? Fejedet csüngeted, szavaddal nem szólatsz, szemed kapkodva jár rajtam.

— Vélem? — tünődött a kisebbik, — Semmi sem történt, mégis fűjditom magamon a husom, a szám rest, kezem renyhe, a lelkem nem találom. Elköltözött a nagy messzeségbe!

Czohár fia Efron nem mondott semmit erre a beszédre. Halkan és zsongón fohászos panasz lopkodott bele a fülébe, mintha a fák keble megnyílt volna mögötte. Belesiklott a nehéz kesergés lelkének rejtekébe és megfészkelte magát ott. Szeme előtt magasodott a barna földormon Mamré tölgyese, amelynek alján szeliden terült el gazdag mezősége és azon a sötét Makpelá barlangja, melynek sűrű bozótjában kigyók raktak fészket és előtte sudár fenyőjén szomorú, feketetollu madár vésztojósóan kiáltozott. Szemére onnan kesergő, setét felhő nézett, a madár is hozzá beszélt, megcsipegette vésztojósó szavával lelkének husát.

Lecsukott a feje a mellére, levonta ismét retlen kesergésének nyuge. Szája becsukódott

(Washington tudósítójától.)
elnöke, akit
lenség ért,
éjszakán San

Az Egy
nem ért benn

pal ezelőtt

hogy Harding

partján hajó

az áldozata. E

rombolóval, a

elnök belső sé

pedig a becsa

átnedvesedett,

más súlyos be

elnököt itt az

hogy tüdőgyu

két leghireseb

akik az elnök

tották, hogy a

lob állott be,

teti. Kedden e

zist. Egészen e

alig tudott el

ismét reggel e

erős gyengeség

közvetlen katas

állapota jobbra

hitte, hogy az

törtétkön várati

tüdejében és ál

Ettől kezdve e

vesztette öntud

viszsa. Harding

Harding r

mazott. Apja

Baptista vallás

állam egyik kis

emberek voltak

nevelték. Harc

meg a néptanít

férfikora delén

jogi fakultására

írást kezdett ki

mint a lelke, m

fogadott be ma

A zsvajgá

márok és bamesz

amely nem ütöt

lépett a gyász f

lelem, ami egys

tágitott tőlük. A

rá a mosolygó sz

összeferrott vol

történt semmi, n

ég, szagát a leve

fenyegető hadak

kostródott el vgy

a halál retregése

életébe.

A város ka

Ávrám. Mögötte

jajjal, csörgő sze

keménymellű hiv

Khéth két

Efron maradt ül

gedelmeskedtek, s

a rémült galamb

népével. Amikor

testét, magasra e

mutatott határtala

hajította magát

előtt, tiszteleténe

ségében szilárdul

Hozzá lép

zatosan meghajto

— Hozzánk

— Titeket

— Aldott a

elvezetett téged!

— Beteit e

dógság! Legyen

Meghalt az Egyesült-Államok elnöke

Harding hajószerencsétlenség áldozata lett. A baptista néptanító érdekes pályafutása. A leszerelési konferencia. Szakítás Európával

(Washington, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Harding, az Egyesült-Államok elnöke, akit legutóbb súlyos hajószerencsétlenség ért, a csüförtökről-péntekre virradó éjszakán Sanfranciskóban meghalt.

Betegsége és halála

Az Egyesült-Államok elnökének halálhíre nem ért bennünket váratlanul. Néhány nappal ezelőtt érkezett az első jelentés arról, hogy Harding elnök, aki Amerika nyugati partján hajóton volt, szerencsétlenségnek lett az áldozata. Hajója összeütközött egy torpedórombolóval, aminek következtében Harding elnök belső sérüléseket szenvedett, ezenkívül pedig a becsapó hullámoktól ruhája annyira átmedvededett, hogy meghült és a mentőhajó már súlyos betegen vitte Sanfranciscóba. Az elnököt itt azonnal ápolás alá vették. Mint-hogy tüdőgyulladás jelei mutatkoztak, Amerika két leghíresebb specialistáját hívták el hozzá, akik az elnököt megvizsgálták és megállapították, hogy a tüdő jobbszárnyán gyulladással állt be, ami a szív működését is veszélyezteti. Kedden érte el a Harding állapota a krízist. Egészen éjfélig nagy fájdalmi voltak és alig tudott elaludni. Éjfélkor felébredt, majd ismét reggel öt óráig aludt. Ekkor hirtelen erős gyengeség állott be, úgy hogy az orvosok közvetlen katasztrófától féltek. A szerdai napon állapota jobbra fordult és környezete már azt hitte, hogy az elnök meg van mentve. Csütörtökön váratlanul vérömlés állott be Harding tüdejében és állapota megint komolyra fordult. Ettől kezdve óráról-órára gyengült. Este elvesztette öntudatát, amely haláláig nem is tért vissza. Harding éjjel egy órákor kiszendvedt.

Életrajza

Harding rézi amerikai családból származott. Apja skót eredetű, anyja holland. Baptista vallás szerint keresztelték meg Ohio állam egyik kis falujában. A szülők egyszerű emberek voltak és gyermeküket néptanítónak nevelték. Harding azonban nem elégedett meg a néptanító életpályával és ezért már férfikora delén beiratkozott az ohioi egyetem jogi fakultására. Ugyanekkor politikai újságot kezdett kifejteni, amivel lassanként ma-

gára vonta a figyelmet. A háboru előtt a republikánus pártnak lett a vezére és mint ilyen, beválasztották a fehér házba szenátornak. Akkor kezdett erős szerephez jutni, amikor a világháboru kitört és Harding mint a Wilson politikáját ellenző és támadó republikánus párt vezető embere tűnt fel. 1920 végén, amikor már nyilvánvaló volt, hogy Wilson bibliai koncepciója a világbéke megmentésére csődöt mondott, amikor a népliga, Wilson alkotása, haszontalannak bizonyult, Harding óriási erővel nyomult pártjával előre és azzal a jelszóval: „El Európától!” belevetette magát az Egyesült-Államok elnökségéért folyó küzdelembe. A választás, amely 1920 októberében zajlott le, a demokrata Coxszal szemben teljes sikert hozott a köztársasági Hardingnak, aki januárban, az Egyesült-Államok lakosságának nagy fellélegzése közepette elfoglalta az elnöki széket.

A washingtoni konferencia

Harding első ténykedése az volt, hogy összehívta a washingtoni leszerelési konferenciát. Harding azt gondolta, ezen a konferencián még meg lehet menteni a világ békéjét és el lehet kerülni a szakítást Európával. Meghívta Angliát, Japánt és Franciaországot. Azt a követelést terjesztette eléjük: szereljék le mindannyian tengeri és szárazföldi hadseregüket. A konferencián óriási ellentétek mutatkoztak a nagyhatalmak között. Anglia még csak hajlandó lett volna olyan áron, hogy Japán is leszerel, a lefegyverzésbe belemenni, Franciaország azonban, amelyet Briand képviselt, a legenergikusabb harcot folytatta a demobilizáció ellen. És a washingtoni konferencia Briand ellenállásán megbukott. A francia miniszterelnök november 25-én tüntetőleg elhagyta Washingtont és hazautazott. A többi delegátusok is szétszéledtek. Harding pedig levonta a következtetéseket.

A washingtoni konferenciából csupán a zsidóságnak volt haszna, ugyanis Nachum Szokolov, aki a Cionista Világszervezet képviselőjében a konferencián jelen volt, itt tárgyalta meg részletesen Balfourral a sanremói békeszerződés Palesztinára vonatkozó részének kivételét.

„El Európától!”

Régi jelszavát vette elő, még hangosabban és még indokoltabban, mint eddig: „el Európától!” Harding bebizonyította az amerikai népeknek, hogy Európával együttműködni teljesen lehetetlen és hogy abból, ha Amerika Európa ügyeibe beleavatkozik, csak kár származhat az Egyesült-Államok népére. A Népliga többször fordult Amerikához, vegyen részt a konferenciákon, írjon alá különböző szerződéseket, Amerika tudni sem akart az Európával való érintkezésről. És a washingtoni konferencia óta, tehát már több mint két esztendeje, Amerika csakugyan távol tartotta magát mindentől, ami Európában történt és bár józan és szorgos megfigyelője volt a dolgoknak, egyetlen ízben sem avatkozott be.

Harding utóda?

Harding halálával erős küzdelem van kilátás az Egyesült-Államok elnöki székéért. Tudvalevőleg Henry Ford, a világhírű autómobilgyáros és antiszemita fővezér már régóta ambicióját az Egyesült-Államok elnökségéért. Hónapok óta százezreket, talán milliókat áldoz erre a célra, mert az elnöki szék ebben az évben, minthogy Harding mandátuma ez év végén járt le, amúgy is megüresedett volna. Ennek következtében azok a választások, amelyek most fognak lefolyni, az elnökség teljes időtartamára fognak szólni. Nem valószínű, hogy Fordot, aki, mint kapitalista kizsákmányoló sem szimpatikus az Egyesült-Államok már mind tekintélyesebb munkástömegei előtt és akinek antiszemita frázisaitól sem fogja magát az amerikai nép félrevezetni hagyni, megválasszák. Fordon kívül még számításba jöhet a vele éppen ellentétes póluson álló Brandeis, Amerika főbírája. Brandeist már Wilson előtt jelölték az elnöki állásra és már akkor is komoly kilátásai voltak. Mint az amerikai igazságszolgáltatás legmagasabb állásában lévő férfi, hatalmas és osztatlan rokon-szövnek örvend az Egyesült-Államok egész lakosságánál. És minthogy végül is Amerikának ismét csak határoznia kell majd arról, milyen állást foglal el az ujonnan kialakuló világkonstellációban, egészen valószínű, hogy az Egyesült-Államok higgadt népe nem az indulatai és üzleti érdekei által vezérelt Fordot, hanem az egyéni tulajdonságainál és állami hivatásánál fogva is az igazságot szolgáló Brandeist fogja a választáson előnyben részesíteni.

de
ában. Napról.

nyyi nekik, mint
len gondjuk, hogy
thessék fel.
nagy értékeket
figyelembe kell
knak több orszá.

a középpontja.
gazdasági tévé-
egérdemel. Napról-
alakulnak, nagy-

elentette, hogy hisz
zsidóságban, akik-
emberiségre nagy-

esti nőorvosi klinika
a Ferenc József
s fájdalom nélkül
(8)

RISNYA,
TYÜ ES
TÓTTARU
LON-
GESSÉGEK
EDETI
ARI ARBAN
USITTAT-
K

TT

TÓTT-
OVOTT
UHAZA
UJ
OLOZSVAR
TÉR 13.
AM
ATT

ön engedmény!

nt rávetette szemé-

, Efron, — beszélt
ez a nap busulást

ullott barmod kö-

ntott. Barmommal
napot, amikor fel-
is meghajtottam a
homlokomat meg-
egyszerre megtelt
ánat szállt le rám,
ért volna.

Efron a kisebbik
Fejedet csüngeted,
med kapkodva jár

kisebbik, — Semmi
magamon a husom,
a lelkem nem ta-
nesszeségbe!

a mondott semmit
a zsongón fohászos
lébe, mintha a fák
ötte. Belesiklott a
kébe és megfészkelte
magasodott a barna
amelynek alján sze-
sége és azon a sötét
k sűrű bozótjában
ötte sudár fényőjén
szíjosiánkiáltozott.

tét felbó nézett, a
sipegette vészíjosió

llére, levonta isme
Szája becsukódott.

mint a lelke, mely az idegenből szomorúságot fogadott be magába.

A zsvajgás egyszerre elhallgatott. A kalmárok és bábászok közé rettegő fájdalom lépett amely nem ütött sebet, mégis sajgott, közéjük lépett a gyász felfakadó keserve, irtózatos félelem, ami egyszerre pattant melléjük és nem tágitott tőlük. A félelem komor sötétsége feküdt rá a mosolygó szájakra. A kalmárok ajka mintha összeforrott volna, elhallgatott egyszerre. Nem történt semmi, nem változtatta meg színét az ég, szagát a levegő, a föld türo képét, balsors feyuegető hadakban nem érkezett, nyavalya nem kotródott el vigyorgó ábrázattal mellettük. Mégis a halál rettegése sajgott bele ott minden ember életébe.

A város kapuján görnyedt vállal érkezett Avram. Mögötte Szasztra és Eliázor. Néma pájjal, csorgó szemmel a fiu Izsák. Utánuk tíz keményemű hirta legény.

Khéth két fia tisztelettel állott fel, csak Efron maradt ülve. Inai elájultak és nem engedelmességek, szive szomorúan reszketett, mint a rémült galamb. Khéth fia elé tartott Avram népevel. Amikor hozzájuk érkezett, megnyújtotta testét, magasra emelte a homlokát, arcán nem mutatott határtalan szomorúságból semmit. Meghajtotta magát mélyen előttük, Khéth két fia előtt, tiszteletének jelében méltóságosan és fenétségében szilárdul.

Hozzá lépett Khéth két fia és előtte alázatosan meghajtotta a fejét.

— Hozzánk készülődsz urunk?
— Titeket kereslek, e föld boldog fia!
— Áldott a nap, amely házunk tájára elvezetett téged!

— Beteit e nappal nékem minden boldogság! Legyen áldott, mert az Ó kezének íté-

kező érintését érzem rajta. Idegen és jövevény vagyok közöttetek, nem fájdalmam osztozkodására érkeztem közétek. Temetésre való örökséget kérek tőletek!

Khéth két fiát megrengette a fájdalom, mintha keze lett volna.

— Halottam van épelőttem, asszonyom Szárai. Szólongattam, nem felelt, kezét kezembe vettem, nem szorított vissza. Szemem szemére mértem, nem tekintett rám. Adjatok nékem temetésre örökséget tinálatok!

Keserűségének tiszteletében felelte Khéth idősebb fia:

— Hallgass meg minket, uram! Isten fedjelme vagy te mikozöttünk. Temetőhelyeink közül, amelyik a legtisztességesebb, abba temesd el a te halottadat előled. Közülünk ki tilthatná el te tőled az ő temetőhelyét? Ki tilthatná el, hogy halottadnak nyugóhelyet adjál?

Mélyen meghajtotta magát Avram megint a föld fiai előtt.

— Szívetek tisztaságával vagytok hozzám. Hallgassatok meg engem. Ha kívánjátok igaz kívánsággal, hogy eltemethessem az én halottamat enélőlem, esedeztetek énértem Efron előtt, Czohár fia előtt!

Sebzett pájjal kiáltott fel Efron. Eddig idegenből érkezett szomorúságában, lelkendezett, de imhol a szomorúság megmarta egyszerre és fogának sebző marásával. Nem látta körötte emberek jövését; a keserűség mélyen lehuzta, nagyon előntötte.

— Jaj, jaj, — kiáltozta erősen, — de megtemtem busulással, de elhagytam vidámságomat! Keserű lett az életem!

Akkor pillantott fel, akkor látta meg előtte Avram magása kapaszkodó fájdalmát.

Avram nem fordította feléje arcát, beszé-

dét Khéth fiaihoz intézte:

— Esedeztetek énértem, hogy adná nékem Makpelá barlangját, mely az övé, mezejének szélén, igaz áron adná nékem tiközttetek temetésre való örökségül.

Felállott Efron nevének említésére és hangosan, mintha messziről beszélne, kiáltotta Avramnak és körötte a népek.

— Tőlem van kívánságod, uram?

— Ha szived kegyes irántam, el nem utasítasz! Makpelá barlangját kérem örökségül az én halottamnak. Meződ barlangját, mely szembe tekint az én sátorommal. Ne add ajándékba, igaz árát megfizetem érte.

— Nem úgy, uram! — kiáltotta Efron. — Hallgass meg engem! Azt a mezőt neked adom, legyen tiéd barlanggal együtt. Néked adom népem fiainak szemelättára, hogy a barlangban eltemethesd halottadat tisztességgel. És a mezőre senki fia kivüled ne léphessen.

Meghajtotta magát mélyen Avram, Efron, Czohár fia előtt.

— Meghallgattál engem, temetésre örökségül adod a barlang rejtekét és kinálad a mezőt szomorúságom emlékezőhelyül. Elfogadom kegyedet tőled uram, amellyel befogadod halottamat közétek örök pihenésre és engem is közétek hosszú maradásra. Kegyedet sokasítsd meg velem, hogy igaz árt fizethessék a mezőért, ahol pihenésre teszem az én halottamat.

— Uram, hallgass meg engem! Nem fizetésért kinálad a mezőmet tenéked.

— Hallgassál meg, uram! A halottért fogad el a válságot, amit kinálok mezőért.

— Ha ighen kinálad, legyen. Négyszáz ezüst siklus a föld. Micsoda az énköztem és te közötted? Temesd el békéve halottadat!

Megint mélyen meghajtotta magát a föld

Egy amerikai hitvesgyilkosság bonyodalmai

(Newyork, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az amerikai rendőrség lázas igyekvésével kutat egy Antonio Cavallo nevű kalandor után, akit hitvesgyilkossággal vádolnak. Olasz származása ellenére csendes, zárkózott emberként ismerték otthon. Huszonöt éves korában megnősült. Gyönyörű asszony volt a felesége, akitől három gyermeke lett. Az asszony tudta, hogy szép és azt akarta, hogy ezt mások is elismerjék. És a szótlan férjje ezt vett a féltékenység, de nem szólt a feleségének, hanem mogorván figyelte, várta mi fog történni.

Egy este rosszkedvűen tért haza. Az asszony azonban annál jobb hangulatban volt és kiöltözködve fogadta az urát. Cavallo bosszusan rászólt a feleségére s összekaptak. Az asszony erre fogta magát és elment hazulról. A férj magában maradt és rámeredt a sötét falakra, amelyekről gunyolódó rémképek sulyosodtak gyanakodó lelkére. Kapta a kabátját és kirohant. Utolérte az asszonyt és lépésről-lépésre követte. A színház előtt hirtelen megragadta felesége karját és egy késsel szíven szúrta. Azután, mintha mi sem történt volna, visszasétált haza.

Cavallo jól tudta, hogy sokáig nem maradhat szabadon, azért a legközelebbi hajóval Olaszországba szökött. Ott tudomására jutott, hogy az olasz policia szoros összeköttetést tart fenn a newyorki rendőrséggel s ha ez olasz embert köröz és hiába, az ügyet átadja az olaszoknak, hátha ők lefűlelhetik. Cavallo is csakhamar szemetszurt a milánói detektíveknek és menekülésre gondolt. Futónak szegődött egy Afrikába induló gőzörszóra s átvitorlázott a Fokföldre. Beállott munkásnak a kimberleyi gyémántbányákban, ahol a négerék mellett csakhamar jóljévedelmező állásba küzdött fel magát. Oly jól ment a sorsa, hogy állandó letelepedésre gondolt. De egy reggel meghallotta, hogy a kimberleyi rendőrség átiratot kapott a newyorkitól, hogy tartóztassa le Antonio Cavallo. A gyilkos még aznap otthagyta a gyémántmezőket és a tengerpartra vergődött.

Nemsokára visszakerült Amerikába, ahol rajta is erőt vett a gyilkosoknak az a titokzatos hajlama, mely visszaviszi őket tettük színhelyére. Newyorkba ment, de a letartóztatástól való félelem nem hagyta nyugodni. Beállott katonának és átment a francia hadsárműre. Beteg lett s amikor felgyógyult, visszaküldték Amerikába. Brooklyn

fia előtt. Előlépett Szászra és odamérte Efron elé a kalmároknál kelendő négyszáz ezüst siklust. Bámész nép tisztelettel közelítette meg őket, messziről tekintgetett félelemmel a hatalmas agastyán és szolgáncsere felé. Efron merően szegte szemét a pénzre, halomban hevert előtte, a fényesre vert ezüst siklusok. Nagy megkönnyebülést érzett egyszerre. Fagadt lelke visszaérkezett bolyongásából, elfofoalta a szomorúság helyét és lassan vidulni kezdett. Atáradt rajta a kielégült és a jó munka jószágos megelégedése. Szelid öröm költözködött beléje, ajkának szegletéről eltűnt régi fennhéjázó mosolygása. A gög is csöndesen megalázkodott benne. Khéth két fia szemével bucsuzkodo t Ávrámtól.

Mamré tolgysesében sötéten hallgatott minden. A pásztorok némaságba tojtották keserűségüket. A juhok kedvetlenül harapták a füvet. Az asszonyok és leányok a földre gunnyasztották nedt testüket, lecsungó fejükkel gondolatok kendőztek és szemükből szomorúságuk könnyét csurditották.

Gyászolón omlott le Szárásátrának függönye. Bent csendben, mozdulatlanul feküdt az asszony, akinek teste valósággyá formálta Ávrám álmát. Hallgatott nagyon a világ felett, ami tovább élt, lélezett, pihenetlenül haladt nélküle.

A virágok kelyhében méhek fűzőkődtek. forrás vize csobbant tovább, a nap világa nem aludt ki. Jáltak a lábak az ösvényeken. Makpélá barlangja elől elgörgötték a nehéz köveket, az alattomos kigyók menekülve elhagyták fészüküket, a sötétség megrettent a barlang öblében.

Szárái prémekek között feküdt. Nem tudott már semmiről, nem látta a lekonyult fejeket, nem hallotta a szívek reszkető dobbanását, a szájában üldögélő sötét fohászt. Utjának készü-

egyik legelrejtettebb zugában húzódtott meg négy éven át. Mikor azt hitte, hogy mindenki elfelejtette már őt és viselt dolgait, kimerészkedett a heivárosba. Szerencsétlenségére egy régi barátjával került össze, aki Cavallo felesége iránt érdeklődött. Ettől a gyilkos úgy megijedt, hogy sietve elhagyta Brooklyn és azóta nyoma veszett. Legérdekesebb azonban a dologban az, hogy Cavallo felesége nem halt meg. A későfés nem volt veszélyes, az asszony fölgyógyult, elvált és megegyeszer férjhez ment s új férje tett rajjelentést Cavallo ellen.

.....
שורה שורה (Metszői repetitorium. Irta: Stern Adolf, szászvárosi főrabbi). A rituális vágás, amely jelenleg a zsidó hitélet egyik legfőbb ágát képezi, igen súlyos lelkiismereti felelősséggel terheli a metszőt. Egy kis tervedés, egyetlen szabályról való megfeledezés neha igen súlyos vétekekbe sodorhatja a hitközség összes tagjait. Ép ezért a vallási szabályok kodifikátorai a Talmudtól kezdve a mai napokig igen körülmenyesen meghatározták a rituális vágás és husvizsgálat összes szabályait és mindenféle előfordulható komplikáció alkalmával követhető eljárásokat. Egyben köteleességévé tették a metszőnek, aki rituális dolgokban az egész hitközség felelősségteljes bizalmát élvezzi, hogy az elméleti szakvizsgára tanult szabályok gyakori ismétlése által munkájában állandóan oly tökéletességgel bírjon, amely a hibákat és tévedéseket teljesen kiküszöbölí és a legkomplikáltabb esetekben is önálló eljárásra képesítse. Azonban az ismétlés igen súlyos akadályokba ütközik, mert a rituális vágás és vizsgálat szabályait magába foglaló Sulchan Áruch Jore Déá, sőt még annak kivonatát és magyarázatát képező Tovuath Sor, amely az áskénáz zsidóság körében az elméleti szakvizsga anyagát képezi, oly nagy terjedelmű, hogy a megálhatós súlyos gondjaival megterhelte metsző a legjobb akarat mellett sem képes rövid idő alatt az egész anyagot összefoglalni. Ezen a téren házagpótló munkát végzett a szerző, aki 127 tizenhatodret oldalon összetoglalta a metszői szakmába vágó összes szabályokat kérdés és felelet alakjában s ezzel lehetővé tette a gyakori összefoglaló ismétlést. Még egy előnye van ennek a könyvnek. A kérdések és feleletek nem egymásután, hanem egymás mellett vannak elhelyezve, ami még könnyebbé teszi az áttekintést és módot nyújt a metszőnek, hogy a feleletek letakarása által tudását önönmaga is ellenőrizhesse. A nyelvezet nagyon könnyű és világos s így melegen ajánlhatjuk minden metszőnek. Megrendelhető a szerzőnél. Ára 20 lei.

lódését mások végezték érte.

Sötétséggel volt tele a barlang. Kemény kövek ágyában feküdt a jövendő népének anyja. A halál csöndesen halgatott fölötte, a kövek boltja, amely befogadta, a hideg föld, amely magához vette. Ávrám állott mellette egyedül. A vigasztalatlanág orvul meglepte, szemét borította, lelkét megtöltötte. Csöndes lázadással ráébredt a hiabavalóságok sokadalma, amit az élet hordoz magával és a nagy parancsra egyszer kimerülten leveti a válláról.

Halálak vannak itten a földön, halálnak halálával maradt el töle életének része, sokasodó napjainak darabja. E kegyetlen órán m gnermértett lényének részét temette. Kevesebb lett. Közlebb ért estének fáradságával a barlang befogadó szájához, ahol az enyészet lassu pergéssel temeti el a húst és a csontokat. Eltemeti egészen. poruk se marad meg emlékül.

A halál halgatott beszédtelen szájjal. Az élet dolgát se értette meg senki, ki értette volna meg a halál dolgát? Sötétségből eredt az élet magj. A kezdet nyitját ki i meri? Sötétségbe tér vissza az ember magja. A végét ti kába ki lát be? Ki látja az eredés mögött a dolgo at? Ki tudja, a végződés után mi következik? Nem tudott már zokogni se, apadára szikkadt a szeme.

A barlang szájánál a földre görnyedt a fiu Izsák. Kinyújtotta kezét, mintha bele akart volna kapaszkodni az elragadott élet láthatatlan nyomába. Hova tűnt a tündöklés, amiből született? A szó lre bent örökre a szájról, a hang elmúlt, elmúlt aki mondta. Nincs! Nincs, visszavonás nélkül!

Ávrám gyöngéden nyult le utána. Magához vonta a fiut, aki testében két élet emlékét őrizte.

A nagyváradi szikratáviró-állomás botránya

Gombamódra szaporodnak az álmérnökök. A szikratáviró „mérnökének” sorozatos visszaélései

(Nagyvárad, aug. 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Romániában egy idő óta az álmérnökök egész raja garázdálkodik. Lapunk egyik multkori számában számoltunk be arról a kolozsvári bádógosról, akit Tulcea regáti városka főmérnökének neveztek ki és aki lelepleztetése után különböző városokban még igen előkelő mérnöki pozíciót töltött be.

A tulceai „mérnök” urnak mára újabb társa akadt. A legújabb köpenicki mérnököt Luculescunak hívják, egy éve főnöke már a nagyváradi szikratáviró állomásnak és talán sohse jöttek volna rá szélhámoságára és mint tiszteletben megőszült műszaki vezérfelügyelő fejezte volna be életét, ha nem akart volna rövid idő alatt milliomos lenni.

Luculescu egy éve került a regátból Nagyváradra, mint a szikratáviró állomás mérnökfőnöke. Luculescu igen költséző és elegáns életet élt, csakhamar bejáratos lett a legjobb társaságokba. Mindenki úgy tudta, Luculescu okleveles mérnök és tartalékos kapitány.

Néhány nap óta suttogni kezdtek a városban arról, hogy

a szikratáviró állomásnál nagyszabású visszaélések történtek.

Az eset körülményeiről azonban bővebb részletek nem szivárogtak ki, mert a rendőrség és a postaigazgatóság igen diszkrétan kezelte az ügyet.

Mára azután kipattant a botrány Luculescu „mérnök” barátjainak és ismerőseinek nagy megdöbbenésére kiderült, hogy a sorozatos visszaéléseket Luculescu követte el, aki nem is mérnök, nem is kapitány,

mert annak idején csak négy középiskolát végzett és a hadseregben mindössze közlegényi rangig vitte fel.

Az álmérnök a legkülönbözőbb szélhámosságokat követte el. Az eddigi bünlajstroma szerint legfőképpen azzal operált, hogy

nem létező munkásokat jelentett be, akiknek fizetését felvette,

de nem vetette meg a család más módjait sem. Luculescu egy nemlétező ör nevében féléven keresztül vette fel annak javadalmasát. De a szikratáviró állomás építésekor tíz munkással többet vett be a fizetési izekbe és ezeknek a fizetését is a maga céljaira fordította. Megállapítást nyert az is, hogy Luculescu a kormány által rendelkezésére bocsátott anyagból több tízezer lej értékű bronzvezetéket, szigetelő lapot, rézdrótot és kábelt eladott, a jegyzőkönyvekben pedig mint elhasznált anyagot számolta fel.

A legérdekesebb az esetben, hogy bár a vádak mindenben beigazolást nyertek, Luculescut ismeretlen okból nem tartóztatták le, sőt még ma is tovább vezeti a szikratáviró állomást.

* Brázay kőni vize a szoba levegőjét fertőtleníti, tisztítja, felfrissíti. Mindenütt kapható.

HA BUTORT, ZONGORÁT
 akar venni, ne sajnálja az utat
Marosvásárhelyre
SZÉKELY ÉS RÉTI
 ERDELYRÉSZI BUTORGYAR RÉSZV. TÁRS. butortermelt

Róka, kelme, Szörme festés,
 vegytisztítás legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

(Budapesti tudósítójától.)
 szagos szövege
 proklamálta
 folyamán
 a főváros

A sztrájk kit meg
 meglepetést
 előjátéka nem
 térszerűen ér
 kitöréséről ér
 zárta és lepe
 tők országos
 husz

majd később
 idején rájuk
 nek nem tett
 zetebe vette
 éjszakát már
 kormány az e
 tegnap este
 az egész o

A késő esti ó
 katonaság szá

Ujabbban
 szág végállomá
 tak a vonatok
 belseje felé igy
 ból azonban

PALES

Az

(Jeruzsálem
 sitőjtől.) Dacá
 amely munkán
 jelentkezik, mé
 A zsidó munka
 áthatva teljesít
 biztos léptekkel
 tokbavétele féle

Építkezés.

hiány dacára az
 évben a renget
 sét tette lehető
 Az idén nincs
 épül a kereske
 letet, a Tschlen
 ban, Tel-Nordat
 a Jaffa felőli té
 és bent a város

Ipar. A tel
 megnyitott egy
 Lengyelországból
 mellett. A Becá
 dott. S. Blank, a
 galvanoplasztika
 szervezte a Becá
 melynek hiánya
 országban. Edd
 ilyen műhely b
 szükségesebb m
 küldeni. A Rutá
 csak Tel-Avivba
 megkezdtek mű
 hetett szerződés
 urainak magatar
 tését és a magán
 nincs módjukban
 város esett el a
 Mezőgazdasá
 háboru előtt a j
 vedelmi forrását
 mutat, mert az
 vény, valamint a

kratávíró-
ánya

ak az álóm-
mérnökének
élésel

Kelet tudósítójától.)
lmérnökök egész
egyik multkori
a kolozsvári bá-
városka főmérnö-
epleztetése után
en előkelő mér-

ak mára újabb
mériki mérnököt
főnöke már a
másnak és talán
hosszára és mint
hosszára és mint
ki vezérfelügyelő
nem akart volna
ni.

került a regából
kratávíró állomás
en költséges és
bejáratos lett a
anki úgy tudta,
és tartalékos ka-

gni kezdtek a vá-
nál nagyszabásu
téntek.

ban bővebb rész-
mert a rendőrség
diszkrétan kezelte

a botrány Lucu-
k és ismerőseinek
ült, hogy a soru-
u követte el, aki
is kapitány,

négyszázötven
indóseje közlegényi

önbözőbb szélhám-
eddi bünlajstroma
perált, hogy
kat jelentett be,
felvette,

lás más módjait sem.
ör nevében féltéven
javaldalmazását. De
ekkor tiz munkással
vebbe és ezeknek a
ira fordította. Meg-
gy Luculescu a kor-
bocsátott anyagból
onzvezeteket, szigetelő
eladott, a jegyző-
elhasznált anyagot

esetben, hogy bár a
st nyertek, Luculescut
tőztatták le, sőt még
kratávíró állomást.

szoba levegőjét fertőt-
ndenített kapható.

ZONGORÁT
árhelyre
és RÉTI
RESZV.-TARS. batortermelt

Szörmefestés,
szébb kivitelben

TÁLY
500. Bővebb felvi-
szes fiókokban

Magyarországon megállottak a vonatok

A mozdonyvezetők és fűtők proklamálták az általános sztrájkot. A fővárosból tegnap már nem indítottak vonatot. A nemzetközi vonatok sem közlekednek

A kormány kihirdette az ostromállapotot

(Budapest, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mozdonyvezetők és fűtők országos szövetsége tegnap, bérddifferenciák miatt, proklamálta az általános sztrájkot. A délután folyamán

a főváros pályaudvarairól már egyetlen vonat sem futott ki.

A sztrájk kitörése az egész országban nagy meglepetést keltett, mert semmiféle nyilvános előjátéka nem volt és így mindenkit meglepetésszerűen ért. A rendőrség, mihielyt a sztrájk kitöréséről értesült, a kormány parancsára lezárta és lepecsételte a mozdonyvezetők és fűtők országos szövetségének helységeit, husz bizalmiférfit előállított,

majd később azon a címen, hogy a bérharc idején rájuk bizott rendfentartási közvetítésnek nem tettek eleget, valamennyiüket őrizetbe vette. A csütörtökről-péntekre virradó éjszakát már a főkapitányságon töltötték. A kormány az esetleges zavargások megelőzésére tegnap este

az egész országban kihirdette az ostromállapotot.

A késő esti órákban az összes középületeket katonaság szállta meg.

Ujabbán beérkezett hírek szerint, az ország végállomásairól tegnap este még elindultak a vonatok és így azok, akik az ország belseje felé igyekeztek, elutazhattak. A fővárosból azonban és az ország belső körzetének

PALESZTINA-MUNKA

Az épülő ország.

(Jeruzsálem, július 23. Az Uj Kelet tudósítójától.) Dacára a nagy gazdasági válságnak, amely munkanélküliségben és egyéb bajokban jelentkezik, mégis általában haladás észlelhető. A zsidó munka a honalapítás szent akaratától áthatva teljesíti kötelességét, s lassan bár, de biztos léptekkel halad az ország gazdasági birtokbavétele felé.

Építkezés. Tel-Avivban a nyomasztó pénzhány dacára az építkezés nem szünetel. A múlt évben a rengeteg építési hitel ötszáz ház építését tette lehetővé a városban és környékén. Az idén nincs oly nagy impulzív erő, mégis épül a kereskedelmi központban tiz új épületet, a Tschlenov-negyed kibővítése folyamatban, Tel-Nordauban is épül mintegy husz ház, a Jaffa feleli tengerparton elkészült nyolc ház és bent a városban is több új ház épül.

Ipar. A telavivi Kereskedelmi Központban megnyitott egy „Zohar“ nevű kisebb tükörgyár, Lengyelországból jött szakemberek vezetése mellett. A Becalel egy új osztállyal gyarapodott. S. Blank, aki több oroszországi és amerikai galvanoplasztikai műintézetben dolgozott, megszervezte a Becalel galvanoplasztikai osztályát, melynek hiánya már nagyon érezhető volt az országban. Eddig több iparág tökéletesítése ilyen műhely hiányán akadt meg és a legszükségesebb munkákat Egyiptomba kellett küldeni. A Ruthenberg-művek, amelyek eddig csak Tel-Avivban világítottak, már Jaffában is megkezdtek működésüket. A várossal nem lehetett szerződést kötni a városi tanács arab urainak magatartása miatt, de a hálózat kiépítését és a magánosoknak való áramszolgáltatást nincs módjukban megakadályozni. Legfeljebb a város esett el a közvilágítás kedvező feléleleitől.

Mezőgazdaság. A bortermeles, amely a háboru előtt a judeai kolóniák egyik főbb jövedelmi forrását képezte, jelenleg stagnálást mutat, mert az amerikai antialkoholista törvény, valamint az orosz helyzet és volt orosz

pályaudvarairól tegnap már sehova sem indultak vonatok. Egyedül a dunaparti teherpályaudvaron dolgoznak még, valószínű azonban, hogy a legközelebbi órákban már itt is abbahagyják a munkát.

A sztrájk miatt a nemzetközi vonatok sem közlekedhetnek.

Magyarország határain az internacionális vonatok megállásra kényszerültek és most egész sereg utas várja a határállomásokon, hogy tovább indulhasson.

A kormány intézkedése a magyar államvasutak igazgatósága ideiglenes menetrendet állított össze és gondoskodott arról, hogy mérnökök vezetésével, a főbb vonalakon szükségvonatok induljanak. Ezek a vonatok azonban nem képesek a forgalmat kielégíteni és rendkívül sok ember marad le róluk. A vonatok megállása már tegnap

erősen érezte hatását az ország életére.

Féltő, hogy amennyiben a sztrájkolókat rövid idő alatt nem lehet leszerelni, minden téren súlyos zavarok állanak be.

A dunai hajózási alkalmazottak a sztrájkhoz nem csatlakoztak és folytatják munkájukat. A hajók zavartalanul közlekednek.

Budapest, augusztus 3. A vasutasztrájk ügyében az a vélemény alakult ki, hogy a keresztény szocialista vasutasok egyesülete kezdeményezte. A kormánynak az az álláspontja, hogy a sztrájkot feltétlenül le kell törni.

területek alacsony valutája legfőbb piacaitól fosztották meg a palesztinai bort. Tavaly egy pár rechobothi gazda befőtött készített szőlőterméséből, amely Angliában jó áron kelt el. Az a siker most arra indította Rechoboth összes szőlőtulajdonosait, hogy hasonlóan járjanak el. Nész-Cionában több gazda méhészetet is kezdett foglalkozni a gyümölcskertészet mellett. Jelenleg mintegy ezer méhkas van a kolóniában. A méhészet igen jó mellékjöveldelmi forrásnak bizonyult, mert modern módszerek alkalmazásával évente három-négy termést is ad, melyek közül legértékesebb az áprilisi narancsméz. Egy méhkas népével együtt közel két egyiptomi fontba kerül és évi termése három-négy fontot is jövedelmez.

A zsidó kolóniák helyzete. A különben antiszemita „Daily Mail“ cikket közöl Palesztináról, melyben elismeri, hogy a cionisták által alapított kolóniák a többiekhez képest nagy fejlődést mutatnak. A Weizmann dr. által Amerikában gyűjtött pénzeket az új kolóniák céljaira fordítják, ami annak bizonyossága, hogy a régiók a maguk lábán is megtudnak állani.

Palesztinai munkások a moszkvai kiállításán. A palesztinai munkásszövetség a Histadruth Haovdim megbízásából Ben Gurion Mr. Ruthenberg Moszkvába utaztak, hogy a mezőgazdasági kiállításán résztvegyenek. A szovjetkormány ugyanis felhívta a Histadruth Haovdimot, hogy a palesztinai mezőgazdaságot önálló pavillon keretében mutassa be.

A cseh-lengyel viszály a lengyel kamarában

Varsó, augusztus 3. A kamarában Debsky képviselő sürgős határozati javaslatot terjesztett elő a Javorzina-kérdésben, a cseh-lengyel viszály ügyében. A javaslatot áttették a parlament külső bizottságához.

Újra szabad lesz a devizaforgalom Németországban

Berlin, augusztus 3. A német kormány elhatározta, hogy visszavonja a szabad devizakereskedelem korbatozására vonatkozó rendeletet.

A galut krónikája

Tegnap nyílt meg Berlinben a Poale Cion zsidó munkáspárt világkonferenciája. Koplinsky elnök bejelentette, hogy a Poale Cion, amely eddig a bécsi internacionaléhoz tartozott, most a Hamburgban megalakított új munkásszövetséghez csatlakozott. A Poale Cionra most nagy feladat hárul a cionista világszövetségen belül és pedig azért, mert egyes elemek szakítani akarnak a mozgalom eddigi demokratikus elveivel, hogy ezáltal a zsidó plutokráciát megnyerjék. A nyelvkérdésben is határozni kell a világkongresszuson és pedig kiegyenlítést kell találni a zsidó kultúra két iránya: a héber és a jiddis között.

A Zeire Cion cionista munkásszövetséggel való egyesülés lehetőségét is meg kell vitatni. Az orosz szocialisták nevében Tsernov üdvözölte a konferenciát, majd Syrkin az amerikai Poale Cion nevében kijelenti, hogy hamis teóriák vannak forgalomban a zsidó klerikalizmusról. Az sem felel meg a valóságnak, hogy a Keren Hajjeszód-mozgalom útján a zsidó munkásokat rabszolgá sorban akarják tartani. **Osztályharcról nem lehetett szó.** A szocialista zsidó munkások szervezeteinek a Palesztinában szerzett tapasztalatokat kell kihasználniok.

A „Waad Poel“ elhatározta, hogy a munkás-Palesztinát a XIII. kongresszus után külön konferenciára hívja össze, melyen az összes palesztinai munkásalakulatok vennének részt, azzal a céllal, hogy egy munka-társaságot alakítsanak Palesztinában.

Az Aguda és Mizrachi közeledésére érdekes lépések történtek. Jakob Meyer jeruzsálemi főpap, Bécsben tartózkodott s ebből az alkalomból egy konferenciát hívtak össze, amelyen a két szervezet közeledését vitatták meg. A Mizrachi készséggel vállalta a közeledő lépést, az Aguda részéről azonban kijelentették, hogy mindaddig nem lehet közeledésről szó, míg a mizrachi adományokkal támogatja a cionista mozgalmat.

Szellemidézés a Fellegvár egyik barlangjában

Sternberg detektív a szeánszot megzavarta. Letartóztatták a zsaroló cigányasszonyt és a szellemet

(Kolozsvár, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány héttel ezelőtt a városi tanács határozatára a kolozsvári rendőrség kiürítette és lebonttatta a beomlással fenyegető fellegvári munkáslakásokat. A közbiztonságilag gyanus városrészt földmívelővé lett alakjai azonban lassan visszavárhoztak s mert új hajlékot építeni nem mertek, az omladozó sziklafalra bevált évszázados barlangokban húzódtak meg.

Tegnap este az éjjeli órákban a detektív észrevette, hogy gyanútelő alakok surranak végig a Szamos jobbpartján lévő házak árnyékában. Főleg nők és vidéki parasztok lopóztak fel a Fellegvár második szamu sikátorán. Sternberg, aki már ezelőtt is hallott a hegyoldal e részén lakó „szép Ricsuka“ nevű jövendőmondó cigányasszonyról, követte a felsurranókat, akik egy régi kuny hó romjai által leplezett barlang szájában tüntek el. A detektív árulhat szerzett és paraszttöztetben maga is beuyított a javasasszonyhoz.

A szeánsz kellőközepén érkezett Sternberg a teljesen sötét barlangba. A háttérben ált a jövendőmondó Ricsuka egy sziklatömbön és fogta egy jólöltözött nő kezét. A cigányasszony monoton hangon több kérdést intézett uri látogatójához, majd velőtrúzó sikoltással eltaszította magától.

— Jön a szellem!
S a következő pillanatban a barlang közepén váratlanul megjelent egy fehérbe burkolt alak.

TUNGSRAM A legjobb villamkörté Mindenütt kapható.

Síri hangon jelentkezett a szellem és bocsánatot kért, hogy késve érkezett, aminek az volt az oka, hogy másutt volt dolga. A cigányasszony kérdése a szellem odalépett az urnához s megmondta neki, ha ötezer lejt ad Ricsukának, elhalt férjének rokonai ki fognak békülni vele s gyermekével együtt eltartják majd. Az ijedségtől félajult hölgy a kizárkálása után nyult és fizetni akart, amikor hirtelen világos lett a barlangban és Sternberg detektiv revolverrel a kezében a szellem felé ugrott.

A leleplezett cigányasszony ekkor hátulról le akarta ütni a detektivet egy fával s mialatt Sternberg védekezni volt kénytelen, a szellem kiugrott a barlangból és futásnak eredt. A detektivnek si-

került a fát elkapnia s a menekülő után hajította, aki hangos ordítással árulta el, hogy eltalálták. A jelenlevők, amikor rájöttek, hogy durva felületésnek lettek áldozatai, segítségére siettek Sternbergnek, aki az elfogott szellemet és a cigányasszonyt bekísérte a központi kapitányságra.

A rendőrségen kiderült, hogy az élelmes szellemidéző cigányasszonyt Ricsuka Virágnak hívják és a földöntúli szellemekkel való társalgáson kívül angyalcsinálással, kurzslással, szerelmi tanácsadással és más ilyen hasznos dolgokkal foglalkozott. Üzletében fő segitőtársa a leleplezett szellem, Rigó Péter cimbalmos, egy vándorzenekar cimbalmosa volt, akivel együtt átadták az ügyészségnek.

Ujra akcióba lépnek a politikai pártok

A miniszterelnök szabadságon. Averescu-Marghiloman fuzió terve. A parasztpárt erdélyi propagandája

(Bukarest, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután minisztertanács volt, amelyen Bratianu Jonel miniszterelnök harmincnapos szabadságot kapott. A miniszterelnök tegnap este már el is utazott Karlsbadba. Constantinescu földmivelésügyi miniszter negyvennapos szabadságot kapott a minisztertanácstól. Constantinescu a szabadságát ugyancsak Karlsbadban tölti el.

A miniszterelnököt és a földmivelésügyi minisztert távollétükben Vaitciannu tábornok belügyminiszter helyettesíti.

Ujabb fuzió terve

A politikai pártok nyári télienségükből lassan-lassan ujra az aktivitás terére lépnek. Az elnéptelenedett pártklubokban napok óta megint nagy a sürgös-forgás. Pártvezérek tanácskoznak egymással és híveikkel, a beavatottak pedig máris új orientációkról suttognak.

Legfűgőbb az Averescu-párt, amelynek elnöke csak tegnap érkezett Bukarestbe és máris a kombinációk özone kapott szárnyra tárgyalásairól.

A fővárosi ellenzéki sajtó arról ír, hogy

Averescu fuzió tárgyalásokat folytat Marghiloman konzervatív-progresszív pártjával.

A nemzeti párt és a fuzió

Az „Adeverul” értesülése szerint Marghiloman nem ellenzi a fuzió tervét és kész arra, hogy az Averescu-párttal kormányzási blokkot alakítson.

Eddig azonban a két pártvezér között csak információs jellegű megbeszélések voltak, a fuzió vagy együttműködés tervét még nem tették vita tárgyává.

A nemzeti párt, amelynek vezérei igen nagy szimpátiával viseltetnek Marghiloman iránt, nem jó szemmel nézik a fuzió tárgyalások megindulását. Véleményük szerint Marghiloman akkor tenne az országnak legnagyobb szolgálatot, ha pártját feloszlattá, ő maga pedig mint rezort-miniszter vállalna tárcát egy koalíciós kabinetben. Erre azért van szükség, mert Marghiloman, mint pártvezér elvesztette politikai súlyát, de mint szakember elsőrangú szolgálatokat tehet az országnak.

A néppárttal egyidejűleg a parasztpárt is akcióba lépett. A párt végrehajtóbizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy Erdélyben sorozatos népgyűléseket rendez. A propaganda-gyűléseken a párt vezérei közül Lupu, Mihalache és Mardarescu vesznek részt.

Országnak. Válasz egyikre sem érkezett, pedig me torló intéseket is kilátásba helyeztek. Így a még Oroszországban szinylődő magyar hadifoglyok helyzete teljesen bizonytalan és nincs remény arra, hogy rövidesen hazakerüljenek.

Huszezer magyar hadifogoly van még Oroszországban

A szovjet tuszkeat visszatartott több magyar tisztet

(Budapest, augusztus 2.) A múlt év novembereben a magyar kormány megbízottja aláírta az a szerződést az orosz szovjettal, amellyel a fogoly csere-akció befűjezettnek nyilvánították. A kormány ezt annak idején nyilvánosságra hozta azzal a megjegyzéssel, hogy Szovjetországban most már egyetlen magyar hadifogoly sincs. Rövidesen feloszlatták a honvédelmi minisztérium hadifogoly-osztályát és ezzel megszűnt az egyetlen hivatalos szerv, amely a hadifoglyok ügyével foglalkozott.

Most hírek érkeztek Budapestre arról, hogy Oroszországban maradtak még magyar katonák, akiket az orosz szovjet tuszokkeut tartott vissza. Állítólag azon a címen, hogy a magyar kormány is visszatartott komunistákat. Ezek a tiszték most ismét haza tudtak egy levelet juttatni és ebben beszámolnak borzalmas nyomorokról és sürgös segítséget kérnek, mert különben valamennyen elpusztulnak.

A tuszokként visszatartott magyar tiszték több ezer legénységi állományú magyar katonával együtt Moszkvában napszámos munkával tengetik az életüket. Moszkvába egyébként folytonosan gyűlekeznek Oroszország legtrávolabbi vidékeiről a magyar katonák. A hadifoglyok ugyanis Oroszország egyes elhagyatott és távolos tartományaiiban nem értesültek a kicserélési akcióról. Sok helyütt pedig az orosz hatóságok nem engedik a hadifoglyokat szabadon, hanem az üzemek vezetésére használják fel őket. Hozzávetőleges becslés szerint több, mint huszónhármezer magyar hadifogoly maradt szétszórvva Oroszország területén. Ezeknek mintegy tíz százaléka a borzalmas nyomorban elpusztult, körülbelül tíz százaléka pedig különböző okok miatt nem akar haratérni. Közel huszezer hadifogoly várja még a szabadulás óráját.

Az Oroszországban visszatartott hadifoglyok hozzátartozói a magyar külügyminisztériumhoz fordultak. Itt azt a választ kapták, hogy a magyar kormány már három jegyzéket küldött Szovjetország-

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zaldóság napilapja.

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elűfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Felelős szerkesztő: Marlon Ernő dr.

Legenda Marmorekról

A „Jewish Gazette”-ban Erdberg ezt a legendát meséli el Marmorekról.

Gyermekkorunkban, amikor a Herzl-legendák eljutottak hozzánk a kicsi orosz városkába, Marmorek dr. volt a legendák egyik hőse. Mesélték nekünk: Messze, Párisban él egy csodadoktor, Marmorek, aki feltalálta a tüdővész orvosságát. Így most már senki sem hal meg sorvadásban. A csodatévő doktor egyike azoknak, akinek helye a „királyi trón” közelében van megjelölve. Ő volt az, aki Herzl Erec Jiszraelba utazott, hogy visszafoglalja a törököktől a zsidók földjét.

Igy mesélte valaki a legendát a béthamidrásban a mincha és maáriv ima között és a rabbi tovább adta a történetet a gyerekeknek.

Marmorekkel, szólott tovább a legenda, együtt lakik Párisban Nordau is, a nagy Bűntető, aki kemény szavakkal ostorozza és bünteti a zsidók kinzóit. Nálunk, ha Párisról beszéltek Napoleon császárnak, a világ meghódítójának székhelyére gondoltak, aki azt akarta adni Palesztinát a zsidóknak. Egyik különösen nagyfantáziájú öreg zsidó azt is el tudta mesélni, hogyan akarta a császár Palesztinát visszavenni a zsidóknak.

Egyszer — mesélte — a párisi császár egyetlen leánya súlyos beteg lett. A császár leányának tüdővése volt és napról-napra jobban sorvadt. A leghíresebb orvosokat hívták az ágyához, de egyik sem tudott segíteni rajta. Határtalan nagy volt már a császár tájdalma. Akkor jött el Marmorek doktor, beadta a betegeknek csodatorvosságát és a császár leánya meggyógyult.

A császár nagy örömben azt mondta Marmoreknek, hogy kérhet amit akar. Töméltelen kincset, gyöngyöt, drágaságot ajánlott fel neki és alkirályi is meg akarta tenni. A csodadoktor nem nyult a kincshez és a kitüntetés is visszautasította. Mikor a császár semmiképpen sem akarta üres kézzel elengedni leányának megmentőjét, akkor Marmorek emelt hangon így szólt:

— „Uram és királyom, magamnak semmit sem kívánok, de ha személyem magas tetszésednek kegyét megnyerte, jutalmul add vissza népemnek országát.”

Igy mesélték egykor a kicsi és nagygyerekek az istenhátmogótti kis városkában, messze a politikai küzdőtértől és a világ szinpadjának minden nagy eseményétől...

— **Kolozsvárra érkezett az új prefektus.** Tegnap a déli gyorsvonattal Kolozsvárra érkezett Septimiu Muresan Kolozsvár és Kolozsmegye új prefektusa. Hivatalát ma délelőtt foglalja el.

— **Egy világhírű zsidó muzsikusz romániai körútja.** Julius Wolfsohn világhírű zsidó zongoraművész, aki már hosszabb idő óta foglalkozik a zsidó folklorellel, szeptember hó folyamán Romániába jön, ahol tíz hangversenyt rendez s Kolozsvárra is ellátogat.

— **Baccalaureatus és felvételi vizsga kell az egyetemi beiratkozáshoz.** Már több ízben közöltük s a napokban a Monitorul Oficialban is megjelenik a vonatkozó miniszteri rendelet arról, hogy a középiskola hetedik osztályának elvégzéséről szóló bizonyítványon kívül mindazoknak, akik egyetemi hallgatók akarnak lenni, felvételi vizsát kell tenniük. A francia mintájú rendszer előírja, hogy ezeket a kötelező felvételi vizsgákat a közoktatásügyi minisztérium által delegált bizottság előtt kell letenni, anyaguk pedig román nyelv és történelem, Románia földrajza, azonkívül azok a tantárgyak, amelyek okvetlenül szükségesek előismeretül az illető fakultáshoz.

— **Amerikai miniszter a kivándorlási kvóta felemeléséért.** Bécsből jelentik: Davs-amerikai munkásminiszter egy bizottság élén Bécsben tanulmányozza a kivándorlás kérdését. A miniszter kiküldetése a kivándorlási kvóta felemelésé-

Anglia Inter

(Páris, augusztus 3.)

A Havas-ügynök angol kormányhó pontból áll. Az e Németország foly második pont les kiűritése csakis a ban történhetik pontban kérdezi szakértő bizottsá mint a jóvátételi pont szerint a pe dezésére nézve a határozott tervezé mindent elköve tása ellenkeznek pontban Poincare kiűritésétől nem

nek előkészítése. I ipara a bevándor mert egyfelől mun nek következtében kedtek.

— **Román vádolójak.** Berlin vettség megcáfolja című német katol azon híreket, ho üldözik.

A népszöv

Nagyváradról jel vetég három de A delegátusok töltötték el. Dél tanulmányutukat a muzeumot ker legációnak bemu a Szigligeti Társ Társaság sereleme döttség a kisebb

Uj Kelet” nagy formációs utjuk Vince-rend iskol epizód történt. Colban elnök fig a teremben. Co Kelet” munkatá nem akarják, ho utjában a sajtó

— **Tizmill**

szerint a nemzet szomorú gyűlése pontján, a hadiroból az alkalombó rokkantaknak s részben annyira a társadalom társ statisztika itt köv Franciaország 1,8 Oroszország 778 Csehszlovákia 23 goezlavia 164,00 Anglia 117,000. 76,00., Kanada 4 20,000., Finnorsz ezekszerint 7,12-ből azonban hiár Bulgária, Portuga ugy hogy a had het tenni.

— **Eljegy**

Fürszi Mariska értesítés helyett. — A te Konstanzából je négy tengerész fulladt.

— **Két é**

rekviráló alka György két társ Jánossal együtt egy kicsit penzt Pop Péter és K ság részére juha lt hajlandó pe

Franciaország hat pontja

Anglia intervenciós szövetségeseinél. A külföldi értékek nagy emelkedése Párisban. Az olasz válasz megérkezett Londonba

(Páris, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától) A Havas-ügynökség publikálja Poincarének az angol kormányhoz intézett válaszát, amely hat pontból áll. Az első pont megállapítja, hogy Németország folytatja a passzív ellenállást. A második pont leszögezi, hogy a Ruhr-vidék kiürítése csakis a fizetések teljesítése arányában történhetik meg. A harmadik és negyedik pontban kérdezi Poincare, vajjon a kívánt szakértő bizottságnak több befolyása lesz-e, mint a jóvátételi bizottságnak volt. Az ötödik pont szerint a pénzügyi kérdés végleges rendezésére nézve a jóvátételi bizottságnak van határozott terveze, amelynek megvalósítására mindent elkövetett. Ujabb számok megállapítása ellenkezik a békeszerződéssel. A hatodik pontban Poincare leszögezi, hogy a Ruhr-vidék kiürítésétől nem függ ugyan Franciaország

biztonsága, mindamellett a kiürítést csakis a fizetések arányában hajlandó eszközölni.

Az Anglia és Franciaország közötti váltság elérte tetőpontját. És érezteti hatását a párisi tőzsdén. A fontot nyolcvannal, a dollárt tizenhét ötvennel jegyezték, ami a francia frank legalacsonyabb állását jelenti.

Lord Curzon külügyminiszter kijelentette, hogy Belgium és Franciaország válasza nem nyújt alapot ahhoz, hogy Anglia közös jegyzékben forduljon Németországhoz a jóvátételi kérdésben. Az angol kormány megegyezésre intervenciós fog a francia kormánytól, mielőtt önállóan járna el ebben a nehéz kérdésben.

A Reuter jelentése szerint Toretta londoni olasz nagykövete átnyújtotta lord Curzonnak Olaszország válaszejegyzékét.

nek előkészítése. Davis kijelentette, hogy Amerika ipara a bevándorlási kvóta felemelését kívánja, mert egyfelől munkahiány van, másfelől pedig ennek következtében a munkabérek nagyon felemelkedtek.

Romániát a katolikusok üldözésével vádolják. Berlinből jelentik: A berni román követség megafolja a svájci sajtóban a „Vaterland” című német katolikus lap vádjai alapján elterjedt azon híreket, hogy Romániában a katolikusokat üldözik.

A népszövetség tagjai félnek a sajtótól. Nagyváradról jelentik: Tegnap éjjel a népszövetség három delegátja Nagyváradra érkezett. A delegátusok az éjszakát szalonkocsijukban töltötték el. Délután 10 órakor kezdtek meg tanulmányutukat, amelynek során legelőször is a múzeumot keresték fel. A múzeumban a delegációknak bemutatott Tabéry Géza neves író, a Szigligeti Társaság elnökét, aki a Szigligeti Társaság sérelmét sorolta fel. Ezután a küldetés a kisebbségi iskolákat kereste fel. Az „Uj Kelet” nagyváradi tudósítója elkísérte információs utjukon a kiküldötteket, A Szent Vince-rend iskolájában azután igen jellemző epizód történt. A delegáció kiséréte felhívta Colban elnök figyelmét arra, hogy újságíró van a teremben. Colban tábornok erre az „Uj Kelet” munkatársához fordult és kijelentette, nem akarják, hogy a delegációt információs útjában a sajtó megbízottjai kövessék.

Tízmillió hadirokkant. Ganfi jelentés szerint a nemzetközi munkahivatalnak érdekes és szomorú gyűlése volt, amelynek egyedüli program-pontján, a hadirokkantak elhelyezése szerepelt. Ebből az alkalomból összeállították azoknak a hadirokkantoknak statisztikáját, akik teljesen, vagy részben annyira munkaképtelenek, hogy feltétlenül a társadalom támogatására szorulnak. A szomorú statisztika itt következik: Németország 1,537,000., Franciaország 1,500,000., Olaszország 800,000., Oroszország 775,000., Lengyelország 320,000., Csehszlovákia 236,000., Ausztria 164,000., Jugoszlávia 164,000., Egyesült államok 157,000., Anglia 117,000., Románia 100,000., Ausztrália 76,000., Kanada 45,000., Belgium 25,000., Új-zéland 20,000., Finnország 10,000., A hadirokkantak száma ezek szerint 7,124,000 tesz ki, abból a kimutatásból azonban hiányoznak Magyarország, Törökország, Bulgária, Portugália és a Balti országok adatai, úgy hogy a hadirokkantak számát tízmillióra lehet tenni.

Eljegyzés. Löwi Mózes Fauresti és Fürst Mariska Naszód, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A tengerbe fulladt négy matróz. Konstanzból jelentik: A „Barcia” angol gőzös négy tengerésze csónakázás közben a tengerbe fulladt.

Két és félelvi börtönre ítélték a juh-rekviráló álkatonát. Az elmúlt év őszén Bulbuc György két társával, Uliciu Györggyel és Gumbuc Jánossal együtt katonaruhába öltözött és elmentek egy kicsit pénzt keresni. Gros község határában Pop Péter és Kozma Lázár juhászoktól a katonaság részére juhakat követeltek. A két juhász nem volt hajlandó pénz nélkül juhakat adni a „rekvi-

ráló” katonáknak, mire a három jómádár véresre verte a két juhászt és több ezer lejt érő juhaikat elhjtották. A csendőrség letartóztatta a rekviráló álkatonákat és beszállította a dési ügyészség fogházába. Az ügyészség fogházából Uliciu György és Gumbuc János megszöktek, úgyhogy a törvényszék csak Bulbuc Györgyöt vonhatta felelősségre. A dési törvényszék rablás bűntettében mondotta ki bűnösnek Bulbucot és ezért három évi börtönre ítélte. Felelbezés folytán a kolozsvári ítélőtáblához került az ügy, amelynek büntetőtanácsa mai ülésén tárgyalta. A tábla figyelembe vette a vádolt büntetlen előéletét és ezért büntetését két és félelvi börtönre szállította le.

Meghalt Dreyfus ügyésze. Párisból jelentik, hogy Quesnah de Beaureparté, a legfőbb francia bíróság ny. elnöke 89 éves korában, a legnagyobb nyomorban meghalt. Valamikor a Dreyfus-pernek volt az ügyésze és olyan elfogult fanatizmussal viselte fontos szerepét, hogy megvonták tőle az ügyészi megbízatást. Amikor azután Dreyfust felmentették, saját elhatározásából nyugalomba vonult.

Az Egyesült-Államokban betiltották a Ku-Klux-Klant. Newyorki jelentés szerint Newyorkban betiltották a Ku-Klux-Klan mozgalmat. Kiderült ugyanis, hogy ez a hírhedt egyesület hamis taglistát terjesztett be a hatóságoknak, mert azt akarta, hogy tagjai titokban maradjanak.

Kiütéses tífusz Bukarestben. Bukarestből jelentik: A fővárosban három kiütéses tífusz esetet konstataáltak. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a járvány megakadályozására.

Keren Hajjeszód-gyűlés. Az Erdélyrészi KereneHajjeszód t. hó 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Calea Regele Ferdinand 48 sz. alatt. (az E. Zs. N. Sz. helyiségében) gyűlést tart a következő programmal: Dr. Czódik János: Titkári jelentés. Dr. Pollák Sándor: A Keren Hajjeszód. Nussbaum Mihály: A zsidóság helyzete. Carlan Peretz: A Keren Hajjeszód-munka. A gyűlésen a K. H.-fizetőkön kívül minden érdeklődőt szívesen lát a munkabizottság.

Az egyesült szovjetállamok berendezkedése és programja. A szövetség szovjet-államok központi végrehajtóbizottsága, mint jelentették, manifesztumot intézett a világ összes népeire és kormányaihoz. A kiáltványban elsősorban bejelenti a konföderáció megalakulását Oroszország védnöksége alatt. A szövetség államok között a megkötött egyezmény fentartja azt a jogot, hogy bármikor kilépjenek, viszont az ezentul alakuló szovjetállamok egyenlőjogu tagokul léphetnek be a szövetségbe. A szovjetantantnak jelenleg tagja az orosz szocialista köztársaság; Ukrajna, Fehéroroszország, Transzkaukázia s a vele egyesült Aszerbeidzsán, Gruzia és Örményország. A szövetség központja Moszkva, itt székelnek a közös minisztériumok, vagyis a bel- és külügyi, hadügyi, tengerészeti, belkereskedelmi és közlekedésügyi népbiztosok. Minden szovjetállamnak megvan a maga igazsága és földmívelésügyi, ipari, tanügyi és kultuszminisztériuma, melyek függetlenek Moszkvától és széleskörű közigazgatási autonómiával rendelkeznek. A föderatív szovjetköztársaságok szöv-

mégének programjában szerepel az elnyomott nemzetiségek jogainak követelése, a munkásság érdekeinek megvédése, az emberiség békéjének megvalósítása, a népek teljes leszerelése, mert csak ezáltal biztosítható az egyes nemzetek közötti béke.

Felhívás. A folyó hó 4-én helyt megtartandó kongresszuson egybegyűlt kerekedőket és érdeklődőket ezennel tisztelettel meghívjuk a cluji vasutállomással szemben levő nagyruházunk megtekintésére, ahol a legjelentékenyebb cseh és más külföldi textilgyárak nálunk lévő lerakására újonnan érkezett nagytömegű áru van szemléltető rendben felraktározva.

Ez alkalommal folyó hó ötödikén, vasárnap is rendelkezésére állunk az érdeklődők számára, minden vételi kötelezettség nélkül.

Dick Jakab és Fia.

Csak pár napig vendégszerempel Jaulus Morini világhírű szalon- és groteszkkomikus szenzációs magyar és német műsorral a Központi Télikert Bar fényes, megnyitó műsorában. Belépődíj nincs. Kezdeti fél tíz órakor. Reifdes étterm.

Szerkesztői üzenetek

B. Tivadar Alba-Iulia. 1. Könyveket kiadni nagyon hálátlan dolognak bizonyult, mert a vidéki elrusítók gyakran éveket nem számoltak el. Ha valamelyik kiadványunkat meg akarja szerezni, forduljon az Uj Kelet könyvosztályához, amely pontosan intézi el a megrendeléseket. 2. Ajánlatosabb, ha közölni valóját a temesvári konferencián valamelyik delegátus által terjesztett elő, ha aktuális kérdéssről van szó. 3. A közmunkakiállítás minden résztvevője szabályszerű elismervényt kap a beküldött munkákról. 4. Nem. Az igazgatóság most foglalkozik azzal a tervvel, hogy a népszerű Uj Keletet újból megindítsa. 5. Ez valóban diszkret kérdés, ne kívánja tehát, hogy indiszkrét legyenek. Belső, ugynevezett üzleti titkokat nem szokás elárulni. 6. Az erdélyi és magyarországi nevezetesebb cionista vezetőkön kívül tudunkal egy sincs, aki akármelyik nyelven is beszélne. 7. A dolog magyarzata egyszerűen a következő: A vasuti menetrend megváltozása miatt a délutáni lap kénytelen volt egy délelőtti kiadást is megjelentetni, hogy vidéki olvasó a régi megszokott időben kapják meg. De technikailag ez csak úgy volt lehetséges, ha a azt a lapot, amely például már tegnap délután megjelent Kolozsváron, ma délelőtt fölrusították néhány új cikkel s azt küldték vidékre s így történhetett meg, hogy ön az ugyanez napról keltezett két lapban részben más tartalmat talál. Az egyik lap Kolozsvárnak, a másik a vidéknek készült. Ezt a technikai fogást a budapesti délutáni újságok rendszeresen alkalmazták.

Kettő. 1. Mi csak a „Doar Hajom”-ot ismerjük amelyet Itamar ben-Avi szerkeszt és az újból megjelenő „Haerec”-et, melynek L. Joffe a szerkesztője. 2. Holder József jelenleg Butapesten is a Mult és Jövőnek. 3. Belső szerkesztőségi titkokat nem árulhatunk el. 4. A karlsbadi világkongresszusról számtalan cikkben megírtuk, hogy nagyon heves ellenzéki kritikára van kitéve a cionista szervezet reorganizációja s a palesztinai kormányzatánacs összeállítása körül. Az ellenzék teljes erejével képviseltetni fogja magát, azt is megírtuk, hogy kívül 5. Leon Kobrin amerikai zsidó szinpad szerzőről és művészről a közeljövőben hosszabb tanulmányt hozunk.

G. Zoltán, Szinerváralja. Ahoz, hogy ezt az állást elnyerhesse, elsősorban más vallás szükséges.

G. M. Maramaros get. Az önkéntesek szolgálati idejének két évre való emeléséről csak szó volt, de erevonatközölg rendelet még nincs és valószínűleg nem is lesz.

I. Sándor, Marosvásárhely. Felhatalmazása szerint 10 strófás verséből az egyik szakaszt kihagytuk. A nullát pedig minek töröltük volna!

P. V. DeJ. Kérdésével forduljon az Erdélyrészi Palesztinai hivatalhoz (Cluj, Calea Regele Ferdinand 48).

P. Manó, Targu-Mures. Az amerikai bevándorlási kvóta felemelése azt jelenti, hogy ezentul minden országból s így Romániából is több — valószínűleg kétszerannyi — embert fognak fölemelését azonban az államok területére. A létszám felemelését azonban az amerikai szenátus még nem hagyta jóvá s így nem valószínű, hogy az Unió bukaresti konzulja ezidén újabb vízumokat kiadjon.

K. M. X. Csak természetes, hogy nagykereskedő az, aki árut kizárólag angróban ad el. Ön, ha vegyeskereskedése van s detailban árusít, nem tartozik ebbe a kategóriába s így a háztulajdonosa az 1916. évi boltbérnek csak a négyszeresét, nem pedig kétszeresét követelheti az új lakbérleti törvény értelmében, amely minden szerződést egy évvel meghosszabbított. Az ön szerződése tehát nem 1924. május, hanem szeptember elsején jár le.

K. Vilmos, Dusesd. Felvilágosításért forduljon az erdélyrészi Palesztinai hivatalhoz (Cluj, Cal. Reg. Ferd. 48).

S. S. Nagykaroly Versét bármily jóindulatu is a tartalma, nem találtuk közölhetőnek. A zsidóság egyességét „komponálás” nélkül is lehet hirdetni és szolgálni.

Cosmutor Bukarest. 1. A harmincszázalékos vasuti s minden más kedvezményben csakis a karlsbadi kongresszusra megválasztott delegátusok részesülnek. 2. Avigda Feuerstein új címé: Jeruzsálem, Sechimuth Bezelel. 3. Köszönjük szíves figyelmét, de mi sem tartjuk opportunusnak a beküldött vers lekölésését. 4. A lap közpésítési zavarait a kiadóhivatal kiküszöböli.

K és bászági zaldóság... és csak a forrás meg... 170 lel... 620 lel... r. norekről Gazette"-ban Erdberg meséi el Marmorekról... kor a Herai-legendák sz városába, Mar... yik hőse. Mesélték... l egy csodadoktor... üdvöves orvoságát... meg sorvadásban... oknak, akinek helye... n megjelölve. Ő volt... e utazott, hogy vissza... földjét. gendát a béthamidrás... között és a rabbi... yerekeknek. rább a legenda, együtt... nagy Bűntető, aki... s bünteti a zsidók... beszélték Napóleón... litójának székhelyére... Palesztinát a zsidók... antáziájú öreg zsidó... an akarta a császár... knak. — a párisi császár... teg lett. A császár... napról-napra jobban... at hívták az ágyához... ni rajta. Határtalan... dalma. Akkor jött el... a betegeknek csoda... ya meggyógyult. ben azt mondta Mar... nit akar. Töméntelen... nt ajánlott fel neki és... enni. A csodadoktor... kitüntetés is vissza... emmiképen sem akarta... nyának megmentőjét... on így szólt: em, magamnak semmit... em magas tetszésednek... add vissza népemnek... kicsi és nagygyerekek... skában, messze a poli... szinpadjának minden... ezett az új prefektus. Kolozsvárra érkezett... r és Kolozs megye új... elott foglalja el. zsidó muzikus romá... ltsohn világhírű zsidó... szabb idő óta foglalko... tember hó folyamán Re... versenyt rendez s Ko... és felvételi vizsga... ozáshoz. Már többi... a Monitorul Oficial... ozo miniszteri rendelet... etedik osztályának el... yon kívül mindazoknak... karnak lenni, felvételi... ncia mintájú rendszer... lező felvételi vizsgákat... un által delegált bizott... guk pedig román nyelv... irajza, azonkívül azok... tlenül szükségesek elő... hoz. zster a kivándorlási... écsből jelentik: Davs... egy bizottság élén Béci... ndorlás kérdését. A ki... dorlási kvóta felemelésé...

KÖZGAZDASÁG

Betiltják a kisajátított vagy kisajátítható erdők kitermelését

Szeptemberre általános kitermelési tilalom készül.

(Bukarest, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az erdélyi és bánági fatermelés ellen olyan intézkedések vannak folyamatban, melyek Románia fontos termelési ágának halálát jelentik.

Beavatott forrásból úgy értesülünk, hogy a legfőbb agrárbizottság legutóbbi ülésén olyan határozatot hozott, amellyel eltiltja a már kisajátított vagy általában kisajátítható erdőknek további kitermelését.

Ez a rendelkezés az erdélyi és bánági erdők nyolcvan-kilencven százalékára vonatkozik. Alkalmasság tehát arra, hogy a termelés megálljon, aminek gazdasági következményei kiszámíthatatlanok. A fatermelés általános megdrágulásán kívül elegendő csak arra rámutatnunk, hogy ennek az intézkedésnek első következményeképpen 120-150 ezer munkás marad kenyér nélkül.

De értesülésünk szerint olyan tervek is vannak, hogy szeptember 1-ére a kitermelést az egész vonalon beszüntetik, illetve speciális engedélyektől tessék függővé. Szóval: itt is minden vonatkozásban a permiszrendszer, a kijárási lehetőség, sőt szükségessége is.

Kezd a játék, melyet felsőbb helyen Erdély és Bánág gazdasági életével folytatnak, tulveszedelmes lenni. Mert ilyen tervekkel, ilyen elhatározásokkal szemben elkerülhetetlen lesz a fenyegető gazdasági debarcade, melyért egyedül a kormány lesz felelős, bár így ennek a felelősségnek igen kétes lesz az értéke.

Az új prefektus betiltotta a Sfatul tüntetését

Csak zárt gyűlés tartását engedélyez. Ostromállapotra hivatkozott. Eimarad az üzletok bezárása is

(Kolozsvár, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délután a kolozsvári kereskedelem és ipar imponans tüntetésre készült a lehetetlen adókövetések és a spekulatívellen. Ez az erőlyes és méltóságos tiltakozás, mely egy délutánra a város képét is megváltoztatta volna, a hatóságok beavatkozása folytán, egyszerű zárt ülésre degradálódott.

Az új prefektus, Muresan Septimiu ugyanis, aki ma foglalta el hivatalát, első ténykedésével a Kioszkban összehívott nyitógyűlést, telvonulást, üzletek bezárását és a kilobogozást nem engedélyezte.

Az új prefektus intézkedését az ostromállapottal

indokolta. Valóban, most kell ráeszmélnünk arra, hogy ostromállapot van, mert eddig csak úgy szerepelt, mint a háború ittfelejtett intézkedése anélkül, hogy különösebb megkötést jelentett volna. A katonai hatóságok is a lehető leghumánusabban és a legtellesebb körültekintéssel éltek az „ostromállapot”-ból folyó jogaikkal. Annál különösebb, hogy az új prefektus első ténykedésének alapja: az ostromállapot.

A betiltás egy másik indoklását is adta az új prefektus: nem szabad a törvény ellen tüntetni,

Recordtermelés Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: a bánátságban és Macedoniában a kedvező időjárás következtében recordtermést várnak. A búzatermést körülbelül tíz millió métermázsára becsülik.

Miért fizet rá az állam az aranybányákra Ismeretes, hogy az állami bányák a jelenlegi gazdaság mellett deficittel dolgoznak. Hogy miért van ez így, arra nézve több felfogás alakult ki. A legelfogadhatóbb az az érvelés, hogy az állami arany és ezüstbányák a kibányászott kincseket a pénzügyminiszter rendelkezésére a napi árfolyamon jóval alól adják el a Banca Nacionalának. Ez év márciusáig 27800 ezer lejért váltotta be a bank azonnal pedig 75000 ezer lejért váltotta be a Banca Nacionala az aranyat. Jelenleg az arany kilója 125-130 ezer lej körül mozog, tehát minden kiló aranyból 50-55 ezer lejjel károsodik az állam. A Banca Nacionala nem állami intézet, főképpen a liberálisok vannak érdekelve a banknál. Ezekután nem csodálkozhatunk, ha az állam súlyos százmilliókat fizet rá az állami arany- és ezüstbányákra.

Az osztrák kölcsön svájci sikere. Zürichből jelentik: A 4-50 százalékos népszövetségi

ilyen formában állást foglalni. A gazdasági élet, de a politikai se fogadhatja el ezt az indoklást, hiszen így a törvények örökéletűek lennének. De igenis állampolgári jogunk, sőt kötelességünk rámutatni arra, hogy a törvény rossz, végrehajtásának rendszere pedig megöli gazdasági életünket. A tejlődést, az ország haladását az biztosítja, ha egy pillanattal se hallgatjuk el becsületes kritikánkat.

Már pedig a szombati ülés még kritikánál is több. Keserves feljajdulás, felhördülés a rengeteg igazságtalanság ellen. Akit ttnnek, joga van jajtani, — sajnos máshoz nincs is joga, akit bánatnak, az kipanaezkodhatja keservét. Ez sem az ostromállapottal, sem pedig a törvényisztelettel ellentétben nincsen.

Igy tehát Septimiu Muresan dr. prefektus tilalma folytán a Sfatul tiltakozó gyűlését szombati délután 3 órakor a Redout nagytermében tartják meg és ebben ki is merül a nap programja.

A kereskedők nagygyűlése azonban így is imponans és elemi erejű megnyilatkozása lesz annak az elkeseredésnek, mely kereskedőinken és iparosainkon urrá lett. Vidékről igen sokan jelentették már be megjelenésüket és biztosra vehető, hogy a kolozsváriakon kívül legalább kétszáz vidéki delegátus vesz részt a tiltakozó nagygyűlésen.

kölcsönnek 200 millió frankot kitevő svájci részlete, amely 98 százalékkal került jegyzésre, konvertálás és jegyzés után teljes mértékben sikerült.

Prágában egymillió az alapegység a német és a lengyel márka jegyzésénél. Prágából jelentik: A tőzsdekamara, tekintettel a német és a lengyel márka alacsony árfolyamára, elhatározta, hogy a jövőben ezen pénznemek alapjegyzése egymillió lesz.

A kamarai kongresszus programja. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarai kongresszusra a vidéki delegátusok nagy számban jeleltik be részvételüket. Nagyváradról 50 delegátus, Szatmárról 45 delegátus vesz részt. Hozzávetőleg a delegátusok száma kétszázötven lesz. A kongresszus programja a következő: 1. Elnöki megnyitó. Tartja Negruțiu János kamarai elnök. 2. Állásfoglalás az új spekulatívellen. Tartják dr. Oláh Béla és Popa Valér Nagyváradról. 3. Az adókövetések. (Kiss Béla dr. és Corbu V.). 4. Caciula Miklós és Berețki Ernő dr. a községi és városi pótdadók kérdését ismertetik. 5. Vlaicu N. és Balázs Gyula az idegen vagyonok lefoga-

lása ellen tiltakoznak. A kamarai vezetőség úgy határozott, hogy a kongresszus 5-én délután négy órakor lesz. Este nyolc órakor pedig társasvacsera lesz a Központi-étteremben.

A mai valutapiac

A lej zuhanása. Szilárdul a magyar korona és a francia frank. Nagy kereslet a belföldi pénzüpiacra.

(Kolozsvár, augusztus 3. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai zürichi nyitás és zárlat eszkomptálta a francia frank tegnapi zuhanása következtében előállott közvetett lej esését. Ugyanis a lej Zürichben 280-ról 277 $\frac{1}{2}$ -re esett. Párisban a lej 8-50-el jegyzik, és ha hozzászámítjuk a francia frank zürichi szilárdulását, akkor Párisban a lej némi javulását tapasztalhatjuk. Azonban a lej zürichi esése a belföldi pénzüpiacra konsternációt keltett. A devizapiacnak az eddigi stagnálását erős kereslet váltotta fel. A nyugati devizák árfolyama rohamosan emelkedik. Svájci frankért 36-70-et, font sterlingért 942-öt, dollárért 204-et kértek. A legérdekesebb eseménye a pénzüpiacnak, hogy a kereskedők és más vállalkozók, akik deviza vagy valutavásárlást eszközölnek, a sokat hangzatosított pénzühiány ellenére is készpénzzel fizetnek.

A mai valutapiac szenzációja a magyar korona váratlan zürichi javulása. Azonban a belföldi pénzüpiacra mindezek ellenére is változatlanul nagy a kínálat, különösen a belföldi magyar koronában. Ennek tulajdonítható az, hogy ma is 160-180 belföldi koronát fizetnek egy lejért. A budapesti devizaközpont a külföldi valuták és devizák árfolyamát ujabban is lezállította. Egy lejért 94-101 koronát fizet. A frank a tegnapi zuhanása után a mai zürichi tözsdén emelkedést mutat. A nyitásnál 32.25-re javult, majd a zárlatnál 32.35-re tovább szilárdult.

Irányzat: Lejben gyengülés, magyar koronában és francia frankban ingadozás.

Augusztus 3-án 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

10000-12000 külf. magyar koronát,
16000-18000 belf. magyar koronát,
8-46-8-48 francia frankot,
2-74-2-75 svájci frankot,
0-48-0-48 $\frac{1}{4}$ dollárt,
1125-1130 olasz lírát,
398000-400000 német márkát,
34800-35100 osztrák koronát,
1658-1660 cseh koronát,
0-10-52-0-10-55 font sterlinget.

Valutapiac augusztus 3-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1175, London 935, Newyork 205, Róma 880, Zürich 3675, Prága 603, Bécs 28-50, Budapest 125, Berlin 210.

Bukarest. Valuták: Napoleon 740-750, márka 4-00-4-50, leva 185-195, török líra 120-130, font sterling 945-950, francia frank 1200-1225, svájci frank 37-38, líra 890-900, drachma 400-450, dinár 220-230, dollár 208-208 $\frac{1}{2}$, lengyel márka 12-13, osztrák korona 28-28 $\frac{1}{2}$, magyar korona 70-80, cseh korona 595-603.

Zürich. Nyitás-Zárlat: Berlin 4-50-4-50, Newyork 559-50-559 $\frac{1}{4}$, London 2567-2557, Páris 3225-3235, Milano 2425-2422 $\frac{1}{2}$, Prága 1640-00-1640-00, Budapest 350-350, Belgrád 587 $\frac{1}{2}$ -587 $\frac{1}{2}$, Bukarest 277 $\frac{1}{2}$ -277 $\frac{1}{2}$, Varsó 25-25, Bécs 78-50-78-50, Bécs lebélyezett —

Páris. Nyitás: London 7932, Newyork 1735, Berlin 15, Róma 7520, Prága 50 $\frac{3}{4}$, Bukarest 850, Zürich 310-50, Bécs —, Varsó —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 7497-7697, lej 94-101, font sterling 86940-88940, márka 170-310, olasz líra 824-858, francia frank 1097-1131, szokol 557-577, svájci frank 3400-3500, osztrák korona 2675-2845, dinár 20000-20700, dollár 19023-19523, lengyel márka 850-990.

Maphovits P. ékszerész!
Cluj-Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

Arany, ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak
választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tűrt aranyat,
ezüstöt, briliánt legmagasabb napi áron veszek.

Rothmann Márton szabókellékek és Cluj, str. Matia (v. Mátyás kir.-utca) 2. sz.
rövidáru raktára. Eladás nagyban és kicsinyben. Vidéki magrendelésre postán eszközölök

Mégis csak CZINK fest, tisztít vegyileg legszebben, legolcsóbban Cluj

A Kispesti 2:0 (1:0). A Kiben vendégzeropelt, ban nagyon szép já bergi Pogonnal eld ezután a sztriji Hal ban győzte le.

Nemzetközi

elkövetkező őzi sze nusát itt adjuk: (Leipzig); augusztus 12: né 15: osztrák—finn lin—Prága (Berlin) bajnoki; szeptembe (Bukarest); szepten tiánia); szeptembe (Stockholm); Berli 30: norvég—dán (gyar—osztrák (Bud Anglia (prof. Belfa vég (Páris); novem Leeds); november (Páris) és november burg).

A Hakoah diadalmas külföldi vasárnap a Hasmón

A jugoszláv senye. Ujvidékről sági és sportgye tartják meg Belgrád az összes zsidó ifj jelennek. A szlele Zágráb, Beeskerek Belgrád és Zimony nagy sportprogram Ujvidékről ötven hogy a szlelen rés itjusági egyesület, részt fog venni a résztvevők kongres ságot érdeklő besz sodik és harmadik sága a kiesési re rendez a zsidó szl ajnapokon tartják bajnokságért is a ken csak azok ve megtartott szabac A zsidó ifjuság k az augusztusi sz résztvevők száma

A KAC Ar pat vasárnap Ara csapatával. Az AA tetbe véve a KA don, de mi bizan nak visszatérui.

Hempel ny futást. A startná pel 2 óra 52 pe körülbelül 42 km dik Wills lett. Göteborbgran legy cel jobb, mint H

Augusztus válogatott futball nemzetközi mérkő 12-en a német-ti tére, augusztus nen Budapestre szani, A német n

Az antiver Molnár Frigyes, zete elhagyja Bé le, ahol jól dotá amatőrtrénersége patikus magyar teség a Hakoah

bitelesite

GRÜ
bádog
Piata

Szombati

SPORT

A Kispesti AC—Hasmónia (Lemberg) 2:0 (1:0). A Kispesti Atlétikai Klub Lembergben vendégszerelt, ahol a Hasmóniát 2:0 arányban nagyon szép játék után legyőzte, míg a lemberg Poggonnal eldöntetlenül játszott. A Hasmónia után a sztriji Hakoával játszott és 9:1 arányban győzte le.

Nemzetközi labdarugó kalendárium. Az elkövetkező őszi szezon néhány jelentősebb terménusát itt adjuk: Augusztus 4: Leipzig—Zürich (Leipzig); augusztus 6: Drezda—Zürich (Berlin); augusztus 12: német—finn (Drezda); augusztus 15: osztrák—finn (Bécs); augusztus 19: Berlin—Prága (Berlin); augusztus 25: az első angol bajnoki; szeptember 2: Románia—Lengyelország (Bukarest); szeptember 16: norvég—svéd (Krisztiania); szeptember 23: Stockholm—Krisztiania (Stockholm); Berlin—Bécs (Berlin); szeptember 30: norvég—dán (Krisztiania); október 7: magyar—osztrák (Budapest); október 20: Irország—Anglia (prof. Belfast); október 28: francia—norvég (Páris); november 10: Anglia—Irország (Amat Leeds); november 11: Páris—London (Rugby, Páris) és november 14: Hamburg—Berlin (Hamburg).

A Hakoah Lengyelországban folytatja diadalmos külföldi útját. Szombaton a Pogonnal, vasárnap a Hasmóniával játszik.

A jugoszláviai zsidó ifjúság tornaversenye. Ujvidékről jelentik: Jugoszlávia zsidó ifjúsági és sportegyesületei augusztus 8-tól 11-ig tartják meg Belgrádban országos szletjüket, amelyen az összes zsidó ifjúsági és sportegyesületek megjelennek. A szleten megjelennek Ujvidék, Eszék, Zágráb, Beckserek, Brod, Banjaluka, Szarajevó, Belgrad és Zimony zsidó sportegyesületei, amelyek nagy sportprogrammal vesznek részt a szleten. Ujvidékről ötven kiküldött utazik le Belgrádba, hogy a szleten résztvegyen. A két ujvidéki zsidó ifjúsági egyesület, a Juda-Makkabi és az Ivria is részt fog venni a szleten. A szlet első napján a résztvevők kongresszust tartanak, amelyen a zsidóságot érdeklő beszédek fognak elhangzani. A második és harmadik napon a sportegyesületek ifjúsága a kiesési rendszer alapján futballversenyt rendez a zsidó szlet bajnokságáért. Ugyanezeneken a napokon tartják meg az atlétikai, uszó- és birkózóbajnokságért is a versenyeket. Ezekben a versenyekben csak azok vehetnek részt, akik az ünnepeken megtartott szabaddyakorlatokon is résztvesznek. A zsidó ifjúság körében igen nagy az érdeklődés az augusztusi szlet iránt és valószínű, hogy a résztvevők száma még emelkedni fog.

A KAC Aradon. A népszerű piros-fehér csapat vasárnap Aradon mérkőzik az AAC kitűnő csapatával. Az AAC legutóbbi eredményeit tekintve véve a KAC-nak igen nehéz dolga lesz Aradon, de mi bízunk benne, hogy győzelemmel fogunk visszatérni.

Hempel nyerte meg a német maratoni futást. A startnál 98 versenyző jelent meg. Hempel 2 óra 52 perc 22-3 mp. alatt futotta meg a körülbelül 42 km-es távot, második Ohle, harmadik Wills lett. Király, a magyar hosszútávútó Góteborgban legyőzte Hempelt; ideje három perccel jobb, mint Hempelé.

Augusztus hónapban a finnek leküldik válogatott futballcsapatukat Középeurópába, ahol 3 nemzetközi mérkőzést fognak játszani. Augusztus 12-én a német-tinn meccs Drezdában kerül eldöntésre, augusztus 12-én Bécsben mérkőznek és innen Budapestre utaznak Magyarország ellen játszani. A német meccs bírója Mutters (holland) lesz.

Az antwerpeni Makkabi megerősödése Molnár Frigyes, a bécsi Hakoah kiváló oldaldedezete elhagyja Bécsset és Antwerpenben telepszik le, ahol jól dotált állást kapott egy bankban és amatőrtrénerséget vállalt SK Makkabinál. A szimpatikus magyar futballista távozása érzékeny veszteség a Hakoah számára.

Előírások

hitelesített űrmértékeket gyárt

GRÜNWALD JAKAB

bádogáruüzeme, Cluj-Kolozsvár, Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

Telefon 758

INDUSTRIA TEXTILA ARADANA SOCIETATE ANONIMA

★ Románia legnagyobb textilgyára Arad ★

ARADI TEXTILGYAR RESZVENYTARSASAG

Telefon 758

Valutát és Devizát

a legelőbbben ad, a legmagasabb áron vesz
Kereskedelmi Hitelintézet
Kolozsvár, Főtér 20. Telefon 40 és 228

Betonkeverőgépek

valamint az összes cementipari gépek, u. m. cementtétőcserepek, betontéglák, üreges betonblokkok, cementterazzo, granitoid, járdalapok gyártására kézi és erőhajtásra berendezve, formák, betoncsövek, kutyűrűk, lépcső és egyéb építési anyagok gyártására. Teljes asbesticementpalagyári berendezések, 1-a cementfestékek stb. stb. raktárról azonnal szállíthatók.

MODERNA

Építőipari Gépek és Radiátor Rt.
Brasov, Kis ucca 12.

Árlapok és költségvetések díjmentesen!
Mielőtt cementipari gépeket vásárol, kérjük raktárunk megtekintését!

GARDI és TARSÁ

lényképészeti műtermei
Cluj-Kolozsvár, str. Saguna
(v. Bartha Miklós-utca) 13

Portrék,
gyermekfelvételek,
nagyítások

Táblaüveg, demyonok

korcsmai és mindennemű
üvegárak nagyraktára

Péter és Schwarcz

Cluj, P. M. Viteazul (Széchenyi-tér) 34

1518

Legelőnyösebb beszerzési forrás

Lüszter saccó és mellények

Mosó ruhák

Tennisz nadrágok

Neumann M.

cegnél Cluj.

Piata Unirei 14. Tel. 431.

1502

Pályázathirdetés

A Targu-Mures (marosvásárhelyi) zsidó iskolaszék a most átszervezett és újjáépített négy tanerős népis-kolájánál üresedésben levő három tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázótól a román és héber nyelvekben való jártasság megkívánatik. Képesítést, kort, családi állapotot, eddigi működést és fizetési igényeket feltüntető folyamodványok f. évi augusztus hó 15-ig alulirott címre küldendők. Nőtlen tanítók pályázata előnyben részesül. Az állásra nők is pályázhatnak.

Targu-Mures (Marosvásárhely), 1923 július 30.

Orlik Nándor, iskz. elnök

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regelé Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgönyc.: Juvaere, Cluj

Ékszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászáll arany * Arany, ezüst és
és forrasztó ** platnabováltás

Kienzie és Schwarzwaldi órák képviselője, gyári lerakata
Csak viszontelárusítóknak!

Aggag és Vegyipari Rt. Szatmár

Gyárt: bőrenyvet, csontenyvet, csontszirt,
mütrágyát, száppant, kocsikenőcsőt, gép-
szirt, téglát stb. Vesz: csontot, száraz
és vizes buslást, nyers és olvasztott
faggyut

„SIRPINOL“

legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen.
Ugymin: tüdő- és hörghurut, köhögés, szamarkó-
hógas és tuberkolózis ellen. Mindenki kérje házi-
orvosát, hogy „Sirpinol“-t rendeljen.

Rajható minden gyógyszerárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt“ gyógyszer-
tára, Reghinul-Sásesc

Irodaberendezések

Kopenetz gépjármű asztalosműhely-
ben olcsón szerelhetők be

Cluj, Honvéd-utca 92

Rézműves, rézöntő

és gépjavító műhely

CLUJ, Széchenyi-tér 32.

KOROM J. 1465

Ősz haja

visszakapja eredeti színét a

Hajregenerator

néhányszori használata által.

1 üveg ára hasz-
nálati utasítással 20 lei

Kapható kizárólag
FEKETE DROGERIA Targu-Mures

1511

1923 augusztus 4.

amara vezetőség egy
s 5-én délután négy
pedig társasvacsora

tapiac

nagy korona és a
a belföldi pénzpiac.

3. Az Uj Kelet tu-
yítás és zárlat esz-

magi zuhanása követ-
ésését. Ugyanis a lej

esett. Párisban a lej
számítjuk a francia

kor Párisban a lej
k. Azonban a lej zü-

piacn konstarnációt
az eddigi stagnálását

nyugati devizák ár-
rjai frankért 36-70-ot,

ért 204-et kértek. A
enzpiacnak, hogy a

k, akik deviza vagy
a sokat hangortatott

zzal fizetnek.
enzációjá a magyar

ása. Azonban a bel-
enére is változatlanul

a belföldi magyar
ható az, hogy ma is

fizetnek egy lejért.
külföldi valuták és

s leszállította. Egy
A frank a tegnapi

tözsedén emelkedést
javult, majd a zárlat-

ülés, magyar koro-
adózás.

zettek Kolozsvárt:
magyar koronát,

magyar koronát,
frankot,

raukot,
t.

írat.
met márkát,

ák koronát.
pronát

nt sterlinget.
us 3-án:

1175, London 935
drieh 3675, Prág

25, Berlin 210.
apoleon 740-750

—195, török líra
—950, francia frank

7-28, líra 890-
220-230, dollár

12-13, osztrák
rona 70-80, csés

Berlin 450-450,
ndon 2567-2557,

25-2422 1/2, Prága
50-350, Belgrad

2-277 1/2, Varsó 25
s leelőyegzett —

2. Newyork 1735
ga 50 1/4. Bukarest

Varsó —.
nt hivatalos árfo-

897, lej 94-101,
márka 170-310,

bank 1097-1131.
3400-3500, oszt-

000-20700, dollár
850-990.

ca) 2. sz.

seket postán szelvényk

ban Cluj

Coloniale Kereskedelmi R.-T.

Ajánlja: Fűszer, gyarmatáru, export-import cikkeit! A Temesvári Malmalom Concernhez tartozó malmok lisztjeinek főlerakata

Marosvásárhely

BUTORŰVEGEKET, TÖKRÖKET
Lloyd 1479
Barok, ceiling és virágcszafással, valamint adott rajzok után művészi kivitelben készít HUNWALD, üvegsziszolda és tüköryára CLUJ-KOLOZSVÁR, Str. Vlahuta (volt Bolyai-utca) No. 3. Hűtés tüköröket újra foncsoros

Telefon 2-14

Telefon 8-84

VADÁSZ & COMP.

vízvezeték-, csatornázás- és villamosvilágítás berendezési vállalat. Üzlet: Str. Universitatii (volt Egyetem-u.) 2
Műhely: Str. Baba Novac (volt Bethlen-utca) 11. szám alatt

Villamos vasalók, főzőedények, csillárok, Tungstram-féle izzólámpák, mindennemű szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Épületüvegezés, képkerekezés,

kávéházi, vendéglői, háztartási cikkek, demionok, táblaüveg, lámpaárúk és porcellánedényekből legolcsóbb beszerzési torrás

Ausländer Rudolfnál

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Ferenc J.-ut) 37. sz. alatt, az Uránia palota mellett.

Engros! Endetail!

99 százalékos angol ón, 10-80% kompozíció, eredeti huta légyólm, 0,5-2 mm-es vörös és sárgarézlemez, 99% rézgálic raktárról kapható:

Stössel & Comp.-nál, Cluj

Cal. Victoriai 20. Telefonszám 157
Távíratí cím: Stösselcomp

Ugyazitt igen olcsó árban kapható 42 darab szénsavtartány

Nőstülendők figyelmébe

A legegészségesebb férfikelen-gyék, fehér és színes ingek, alsónadrágok, férfiharisnyák **k a l a p o k** a legjutányosabban besze-rezhetők

Welsz Siegfried áruházában, Cluj
Calea Regale Ferdinand 6. szám alatt

Hamburg-Amerika vonal

együttes szolgálat az **United American Lines Inc.-al** vezérigénynöksége

Lazar H. Lazarovitz

Timisoara: strada Mercy 2.
Bucuresti: Calea Grivitei 183.
Czernovitz: Rathausstrasse 9.

Sósav

bőrgyártáshoz szükséges vegyitermékek. Meister Lucius és Badische anilinek nagy tételben érkeztek **Kalmár Áruforgalmi R.-T.** fűszer- festék- és gyarmatárakereskedés engros és detalioszállyába Cluj, Str. R. Maria (Deák F.-u.) 42

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid-, nárn-bergi-, díszmü- és játékdru nagykereskedése

NUSSBAUM TESTVÉREK

TARGU-MUREŞ—MAROSVÁSÁRHELY

Telefon interurban 200

Eladás csak viszonteladóknak!

Feketeerdői üveg és mindennemű

porcellánárut legolcsóbban

Telefon 306

Kerekes Ernő

áruházában vásárolhat Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 4 Engross! Endetail!

Ngomdák Dobozgyarak Könyvkötészetek figyelmébe!

Képviseljük:

Typograph G. m. b. H. Berlin: Universal „B” típusú szedőgépek és alkatrészek
Frankenthal Schnellpressenfabrik, Frankenthal: kös és könyvnyomdagépek, körforgó (rotációs) gépek
Heidelberger Schnellpressenfabrik, Heidelberg: automatikus kiszolgálású tégely gyorsajtók

Chr. Mansfeld, Leipzig: könyvkötészeti és cartonage gépek
Klinghard-sche Schriftgisserei u. messinglinien-fabrik, Leipzig: cím és kenyérfirás, rézléoniták.

Szállítunk raktárról: a legkitünőbb minőségű festéket, hengermasszát, fézédarót és a nyomdatparban használt összes anyagokat.

Technica R.-T. Tg.-Mureş

Sürgöncym: Technica. — Telefon 3-36

Emil Blaga autóraktára Cluj

Kivánatra árjegyzékkel szolgál

GO

KÖZKER

Go Wald és

(v. Mikos K)

ROSENZ

HÉBER R CLUJ, PIATA M

תעודת מס מס' 111

Tekintettel a nagy tétel diszkót rákat venni és az

Machsor diszkótés német fordítással Machsor diszkótés német fordítással Machsor diszkótés egyéb fordítással Machsor diszkótés és egyéb fordítás Mane Lusen saarg Gyapju Talszek leitol felfele. Selyem Talszek leitol felfele. Megbizható Telilit Ugyanitt mindenf Mirjamok, jahre valamint minden kekben nagy rakt misch, mez Viszonteladók

Első Erd. Z SOLE JAKAB E

TAC

EZUS CLUJ-KOLOZSVÁR volt

EZ a legmaga

Gyárt evőesz csak v

Telefon 4-82. S

GOWAG

KÖZKERESETI TÁRSASÁG

Goldstein, Wald és Glasner Cluj

Str. Vladimirescu
(v. Mikos Kelemen-utca) 17. szám alatt
Telefon 519

Gőz-, gáz-,
vezeték- és csatornázási berendezések
valamint műszaki cikkek
állandó nagy raktára.
Complete fürdőszobaberendezések
futányosan kaphatók

ROSENZWEIG ANTAL

HÉBER KÖNYVKERESKEDÉS

CLUJ, PIATA M. VITEAZUL No. 37—38.

מסכים ספרים מחזוריים, חפצים, חפצים, חפצים
על עניינים צום כולליתסטן פרייטע

Tekintettel a nagy ünnepekre, igyekeztem egy nagy tétel diszkótéses Machsor (מכסור) garnitúrát venni és azt napi áron alul kiárusítom.

- Machsor diszkótésben 4 drb. magyar és német fordítással Lei 300.—
 - Machsor diszkótésben 9 drb. magyar és német fordítással Lei 620.—
 - Machsor diszkótésben 5 drb. zsargon és egyéb fordítással Lei 500.—
 - Machsor diszkótésben 2 drb. zsargon és egyéb fordítással Lei 180.—
 - Machsor diszkótésben 1 drb. zsargon és egyéb fordítással Lei 70—80.—
 - Mane Lusen zsargon fordítással Lei 40.—
 - Gyapju Talszék rendes nagyságban 500.—
lejtől felele.
 - Selyem Talszék rendes nagyságban 600.—
lejtől felele.
 - Megbízható Tefillin Lei 250—300.—
- Ugyanitt mindenféle imakönyvek börkötésben, Mirjamok, jahrzeittáblák 50 évre kiszámítva, valamint minden e szakmába vágó rituális cikkekben nagy raktár, u. m. zsidó naptárak, chmisch, mezuzé, sófer, gemure stb.
- Viszonteladókknak nagy árkedvezmény!

Első Erd. Zománcábragyár

SOLE JAKAB Brassó, Strada Ciocrac 2.

"TACÁMUL"

EZÜSTARUGYAR
CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Avram Iancu
volt Petófi-utca 3

Ezüstöt a legmagasabb áron vesz!

Gyárt evőeszközöket, disztárgyakat
csak viszonteladókknak

Telefon 4-82. Sürgönycim: Tacámul Cluj

Sürgönycim:
BÖRDISZMŰGYÁR
TELEFON:
INTERURBAN. 6.

**BŐRÁRUIPARI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
SÁTMÁR
HAGYROMÁNIA ELSŐ ÉS
LEGNAGYOBB BÖRDISZMŰ
BÖRÖND ÉS TÁSKA ÁRU-
GYÁRA

Longines

7 nagydíj
Közel 4 millió forgalomban

ROTTMANN KAROLY ÉS TÁRSAI R.-T.

TIMIȘOARA—TEMESVÁR KIRÁLYI UDVARI SZÁLLITÓK
GYÜMÖLCSPÁLINKA TER-
MELÉS, BORNAGYKERESKE-
DÉS, SZESZABADRAKTÁR
SZESZDENATURALÓTELEP. 1384
RUM ÉS LIKÓRGYÁR
COGNAC FŐZDE

Kabbalisták és csodatevők (történetek) Ara füzve 24 lej

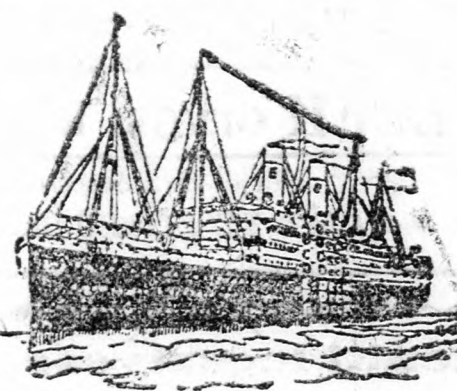
BYRON STEAMSHIP COMPANY LTD. LONDON

M. Embiricos & Co.

BUCUREȘTI, STRADA PARIS No. 1.

Constanța direct New-York

A legnagyobb tengerentuli luxuszószókkal, amelyek Constanța kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direct New-Yorkba.

Átszállás, vesztegár nélkül. Az utazás tartama 16 nap. Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és lejjben fizetendő.

Értesítés:

- A „CONSTANTINOPLE” luxuszószó indul 1923 szeptember 4-én
- A „MEGALLI HELLAS” 22.000 tonnás gyorszószó ind. okt. 4-én

Értesítés:

Kajuték, jegyek fenntartása, valamint bármely információ végett forduljon központi irodánkhoz.

M. EMBIRICOS & CO., București, Strada Paris No. 1.

svásárhely

ák
árak
szetek
be!

H. Berlin:
gépek és alkatrészek
brük, Frankenthal:
forgó (rotációs) gépek
fabrik, Heidelberg:
egély gyorsajtók
Leipzig:
onage gépek
ei u. messinglinien-
nyerítés, részöntés.
tárról:
éket, hengerasztát,
arban használt
kat.

R.-T.
es
Telefon 3—36

Kiváratba árjegyzékkel
szolgálat
mer-
min-
tben
ök

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lei. Legkisebb apróhirdetés díja — 10 szög — 20 lei. Jelzés hirdetésre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíthatók. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltésig fizetendő.

A „Vénusz“ festő- és hajduszmű áruháza Cluj, könyvelő-levelezőt keres. Német esetleg román levelező előnyben részesül. Írásbeli ajánlat Deutsch Testvérek, Piata Unirei 26. nyújtandók be.

Száraz kenyérhulladékok keresek megvételre. Strada Pata 84.

Perfekt fehérnemű varrónő hához ajánlkozok, vidékre is elmenne. Király ucca 11., ajtó 2. 5980

Név-jegyeket,

születési, eljegyzési, esküvői kártyákat és mindenféle mulatsági meghívókat legszebb kivitelben készít a Kadima-nyomda Cluj

Intelligens izr. tisztviselő Kolozsvárt berendezett, lakással 50.000 lej hozománnyal térjhez menne izr. uriemberhez. Levelek Kellemes jövő" jelgére a kiadóba. 5988

Perfekt német gyors és gépirónó

azonnali belépésre kerestetik. — Leveleket Lloyd Express Szentegyház ucca 4. továbbít „Gyorsirónó“ jelgén.

Intelligens, komoly urileány ismeretség hiányában ezuton keresi házasság céljából komoly uriember ismeretséget, lehetőleg oly özvegyet, kinek gyermeke van. Leveleket „Mirjam“ jelgére a kiadóhivatalba ker.

Jó hegedű olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Gyógy-növényeket

kórisbogarát és anyarozsót vásárol a „HERBA“ vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2.

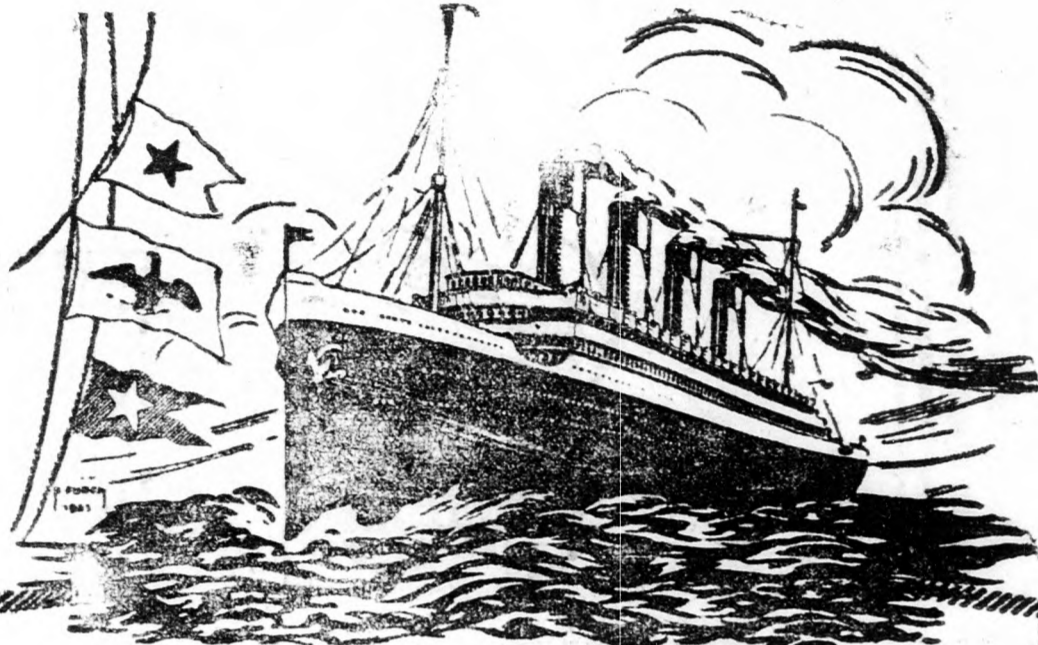
1552

Vágott és vágatlan tűzifát waggon, 61 és mázsatételekben, ugyszintén Meszet, Cementet és Gipszet legolcsóbban szállit a

CALCIT MŰVEK R.-T.

Str. Dragalina (v. Fellegvárt-ut) 9. Telefon interurban 11-06.

1 m³ oltott mész 400 lei

KÖZVETLEN ÚTVONALAK

BUKAREST - TEMESVÁR - NAGYVÁRAD ÉS HALMITÓL.

Hamburg-Bréma-Antwerpen-Cherbourg

Amerika-Kanada-Argentína-Brazília

A VILÁG LEGHIRESEBB GŐZHAJÓIN

HETENKINT 3-SZORI HAJÓINDULÁSSAL AMERIKA-ÉS KANADÁBA

GYORS, KÉNYELMES ÉS BIZTOS. A 2 ÉS 3 OSZTÁLY BERENDEZÉSE 2-4 VAGY 6 SZEMÉLYES KÜLÖN KABINJAIVAL FELÜLMULHATATLAN. ELSŐRENDŰ NÉMET KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁS.

PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDÉT INGYEN ÉS BERMENTVE KÜLÖ

N. BRÜCK & CO.

BUKAREST STRADA ZARINDAR NR. 12. TIMI/OARA-JOZEF/TADT STR. I.C. BRATIANU / INERENGA/E IN. 8

ROMÁNIA LEGNAGYOBB HAJÓUGYVÉRSÉGE DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS UTLEVÉL-ÉS VIZUMÜGYEKBEN. LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - IRJATOK AZONNAL!

Ha eredményt akar elérni, hirdessen az „UJ KELET“-ben!!

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi óvszerek nagy raktára SAS-PASSAGE — SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, MŰLÁBAK

Mindenki legszívesebben

1497

Kapható: Fiókraktár Cluj, Regele Ferd. 14 (Wesselényi - u.)

TURUL CIPŐT

visel, mert az elegáns, tartós és futányos

Gyermek, kisgyermek-kek ideális ápolószere a

Höfer-téle gyermek hintőpor

és Höfer-téle gyermek-krém!

Kadima Nyomda- és Kiadóvállalat R.-T. nyomása Cluj, str. Baron L. Pop (volt Brassay-utca) 19 szám.

Krébsz J.

bőrönd és sportcikk arúgyára CLUJ

Strada Regele Ferdinand 77. Gyár: Str. Bucovina 4.

G Y Á R T

Utazóbőröndöt Férfi nyári divatövet Football-labdát Lábszárvédőt stb.

Legolcsóbb beszerzési forrás!

Telefon 81. Ládagyár Fióküzlet: Egeres

Mindenemű ládákat és fadobozokat összeszerelt és szétszedett részeken megrendelésre azonnal készít és szállit a legolcsóbb napi áron 1361

Sajovics és Lebovits faterkedés és ládagyar Cluj, Strada Cernaui (volt Kajántól-ut) 1 szám

Mégis csak legjobb a késnékül borotváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya

„RASOL IDEAL“

Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a legerősebb) 1/4, 1/2 kg. szép kivitelű csomagolásban. 5 kg. vétel franco-franco lei 130.—, kisebb mennyiségben lei 30.— kgkint. Óvakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Csak az „Ideal“ felirású valódi

Reszling József fodrász

Cluj, Calea R. Ferd. 80. (a nagy vashid mellett)

ארמון כשר ארמון כשר

Szalámi

és mindennemű felvágottak a legolcsóbb napi áron állandóan frissen kaphatók

Lebovics szalámigyár

Cluj, Str. G. Baritiu (Malom-u.) 8. sz. Árjegyzék és מוצרי דיגניא kivánatra ingyen

Telefon 494

15% /o

Telefon 494

gyarapodik vagyona,

ha levélben vagy személyesen o o adja fel rendelmenyét. o o

Meg nem felelő árut visszaveszünk.

1291

Nagy Áruház

rövid, kötött, norinbergi és papirkereskedés Cluj, Piata Mihailu Viteazul

SZERKESZTŐSÉG HIVATAL ÉS N Cluj, Kolozsvár, L. Pop (Brassai

Telefon: Szerk és kiadóhivatal Zs. N. Sz.

A kéziratok kiz szerkesztőségne zendők. Kézirat adunk vist

Cluj-Kolozsvá

Hétén r világ cionistáin parlament. A vi sokat, kiknek szavazó szerybe mely öntudato mentjét, nincs tebben, céltuda sát. Eljönnek a délafrikai metro jét az ausztrália Csodálatos nál több orszá huszonhat ország olyan parlamen milliő, a világ n képvisel.

Elképzelés parlament! De Országhatárokon Oceanokon is tu akarással összefo csodája az. Mer minden nyelvét ez a parlament. életsor-lehetőség, viszonyoknak o fogása; — és n népet reprezentál. fogó problémáját. A magas s kulturával teljes egyformán gyotr probléma, melyet Jávában, Sang ottani zsidóság. csodája: kettény nem választják tő lókat.

Az első vi harmadik ez. Tiz a világ minden r tételre, világcsod minden országhat Tizenharmadszor sága a kiszemeltje tal még teljeseb távolságát, határo csufoló egységét.

Tizenharmad tudatos tábor, hog határokat, átlépni veszett, nem kalló ban, de hü maradt

Most, tizenhar próbatétel előtt á hogy önmagán bel mi elválassa akár országhatár szük k

Az egységes z tina ujjdépítésnek harmadik világkon A sanremói mandá tinának, a zsidó n nyos zsidó szeryvé mellyel a mandatar tésben jár el. A t eleve kialakította e szövetség végrehajt nek huszonhat évi maskodott a balfou remói szerződésben. A herzi prog ténelmi fejlődés so beteljesedett. A v